



**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



PROGRAM NAUCZANIA
KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO

SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych

wyodrębnionego w zawodzie

341204 opiekunka środowiskowa

Branża: pomocy społecznej (SPO)

Autorzy:

mgr Robert Fleischer

mgr Anna Owsicka

mgr Jolanta Maj

Recenzenci:

Recenzent 1 – Recenzja dydaktyczna (nauczyciel uczący w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację lub nauczyciela konsultanta w zakresie kształcenia zawodowego) dr Dorota Koprowska

Recenzent 2 – Recenzja merytoryczna (przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu) mgr Ewelina Zuba

Ekspert:

mgr Bożena Fałkiewicz

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Żłobki Miejskie.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Warszawa 2021

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych

1.	Wprowadzenie	6
2.	Plan zajęć kwalifikacyjnego kursu zawodowego	12
2.1.	Pogrupowanie efektów kształcenia	12
2.2.	Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	75
2.3.	Plan kwalifikacyjnego kursu zawodowego	99
3.	Cele kształcenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego	101
4.	Programy poszczególnych zajęć	102
4.1.	Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej	102
4.1.1	Cele ogólne przedmiotu	102
4.1.2	Cele szczegółowe przedmiotu	102
4.1.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	103
4.1.4	Procedury osiągania celów kształcenia	108
4.1.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych	110
4.2.	Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy psychologii	111
4.2.1	Cele ogólne przedmiotu	111
4.2.2	Cele szczegółowe przedmiotu	111
4.2.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	112
4.2.4	Procedury osiągania celów kształcenia	114
4.2.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	115
4.3.	Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	116
4.3.1	Cele ogólne przedmiotu	116
4.3.2	Cele szczegółowe przedmiotu	116
4.3.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia	117
4.3.4	Procedury osiągania celów kształcenia	120
4.3.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	121
4.4.	Program nauczania dla przedmiotu: Elementy języka migowego	122
4.4.1	Cele ogólne przedmiotu	122
4.4.2	Cele szczegółowe przedmiotu	122
4.4.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia	123
4.4.4	Procedury osiągania celów kształcenia	124

4.4.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	125
4.5.	Program nauczania dla przedmiotu: Opieka i pielęgnacja człowieka	126
4.5.1	Cele ogólne przedmiotu	126
4.5.2	Cele szczegółowe przedmiotu	126
4.5.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia.....	127
4.5.4	Procedury osiągania celów kształcenia	135
4.5.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	137
4.6.	Program nauczania dla przedmiotu: Organizacja opieki środowiskowej	138
4.6.1	Cele ogólne przedmiotu	138
4.6.2	Cele szczegółowe przedmiotu	138
4.6.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia.....	139
4.6.4	Procedury osiągania celów kształcenia	142
4.6.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	144
4.7.	Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	145
4.7.1	Cele ogólne przedmiotu	145
4.7.2	Cele szczegółowe przedmiotu	145
4.7.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia.....	146
4.7.4	Procedury osiągania celów kształcenia	152
4.7.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	154
4.8.	Program nauczania dla przedmiotu: Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej.....	155
4.8.1	Cele ogólne przedmiotu	155
4.8.2	Cele szczegółowe przedmiotu	155
4.8.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia.....	156
4.8.4	Procedury osiągania celów kształcenia	162
4.8.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	164
4.9.	Program nauczania dla przedmiotu: Język obcy w pomocy społecznej	165
4.9.1	Cele ogólne przedmiotu	165
4.9.2	Cele szczegółowe przedmiotu	165
4.9.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia.....	166
4.9.4	Procedury osiągania celów kształcenia	168
4.9.5	Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza	169
4.10.	Program nauczania: Praktyka zawodowa 140 h	170
4.10.1	Cele ogólne.....	170
4.10.2	Cele szczegółowe	170

4.10.3	Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia.....	173
5.	Ewaluacja programu kwalifikacyjnego kursu zawodowego	185
6.	Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	190
6.1.	Wykaz literatury	190
6.2.	Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	191
7.	Sposób i forma zaliczenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego	193
8.	Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu nauczania.....	195

PROGRAM NAUCZANIA KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych

1. Wprowadzenie

Charakterystyka kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest jedną z pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego i może być prowadzony przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, posiadające akredytację, o której mowa w art. 118. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

Kwalifikacyjny kurs zawodowy może być prowadzony w formie:

- dziennej – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarnej – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaocznej – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, z tym że, w przypadku kwalifikacyjnego kursu zawodowego prowadzonego w formie zaocznej – minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego nie może być mniejsza niż 65% minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący dany kurs. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego uprawniające do przystąpienia do egzaminu zawodowego w zakresie kwalifikacji nauczanej na danym kursie. Zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego nie potwierdza kwalifikacji zawodowych. Urzędowym dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji zawodowych jest certyfikat kwalifikacji zawodowej, wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną osobie, która zdała egzamin zawodowy.

Liczba słuchaczy uczestniczących w kwalifikacyjnym kursie zawodowym prowadzonym przez publiczne szkoły, centra kształcenia ustawicznego lub publiczne centra kształcenia zawodowego wynosi co najmniej 20. Za zgodą organu prowadzącego liczba słuchaczy może być mniejsza niż 20.

Charakterystyka programu

Kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych może być realizowany w formie:

- dziennej – 7 miesięcy (762 godziny) – zajęcia odbywają się 5 lub 6 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie,
- stacjonarnej – 11 miesięcy (762 godziny) – zajęcia odbywają się 3 lub 4 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie,
- zaocznej – 10 miesięcy (65% z 762 godzin = 390 godzin) – zajęcia odbywają się co 2 tygodnie przez 2 dni po 10 godzin dziennie, a w uzasadnionych przypadkach co tydzień przez 2 dni po 10 godzin dziennie.

Liczba godzin przewidziana na realizację programu wynosi 762 godziny i jest zgodna z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynikającej z podstawy programowej dla zawodu opiekunka środowiskowa.

Zajęcia są realizowane na przedmiotach kształcenia teoretycznego (380 godz.) oraz praktycznego (382 godz.).

Termin rozpoczęcia i zakończenia kursu ustala organizator kursu dostosowując go do potrzeb i możliwości uczestników KKZ.

Termin zakończenia kursu wynika z komunikatu Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Kurs musi zakończyć się nie później niż na 6 tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy ma obowiązek zgłoszenia okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji o rozpoczęciu kształcenia na danym KKZ

Kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym może być realizowany w formie stacjonarnej lub zaocznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line). Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są zobowiązane zorganizować szkolenie dla uczestników kursu przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej. Kształcenie praktyczne nie może odbywać się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Rodzaj i wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne z wykorzystaniem tych metod i technik. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE co pozwoli uczestnikom kursu na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co ułatwi na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należy zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

1. dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
2. materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;

3. bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
4. bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Formy indywidualizacji pracy słuchaczy powinny uwzględniać:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb słuchacza,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości słuchacza.

Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego dla kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych przeznaczony jest dla osób posiadających wykształcenie średnie, które posiadają określone kompetencje personalne i społeczne. Ze względu na charakter pracy z osobami starszymi, istotne znaczenie mają empatia i komunikatywność. Pożądane są także kreatywność, umiejętność współpracy, zdolność organizowania pomocy i wsparcia, a także umiejętność kształtowania pozytywnych relacji interpersonalnych.

Na kwalifikacyjny kurs zawodowy przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają aktualne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

Zawód opiekunka środowiskowa posiada wspólne efekty kształcenia z obszaru branży pomocy społecznej, które stanowią podbudowę kształcenia w zawodach:

- 341203 Opiekun w domu pomoc społecznej
- 341202 Opiekun osoby starszej
- 341201 Asystent osoby niepełnosprawnej

Struktura programu

Program nauczania posiada strukturę przedmiotową i spiralny układ treści. Materiał nauczania zaczynający się od zagadnień najprostszych po trudniejsze. Taki układ umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku edukacji, aby je powtórzyć i poszerzyć w kolejnych latach nauki. Utrwala to zarówno wiedzę jak i nabywane umiejętności celem przygotowania do realizacji zadań zawodowych. Dodatkowo taki układ i cykl nauczania w znaczącym stopniu niweluje braki edukacyjne, oraz pozwala na analizę materiału nauczania przez słuchaczy o różnych poziomach umiejętności.

Rozkład treści nauczania uwzględnia wzajemną korelację pomiędzy przedmiotami, a kolejność zdobywania wiedzy i umiejętności pozwala na nabycie wiedzy teoretycznej, by w krótkim czasie wykorzystać ją praktycznie. Zajęcia są realizowane na przedmiotach kształcenia teoretycznego oraz praktycznego. Liczba godzin przewidziana na realizację programu wynosi 762 godziny i jest zgodna z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynikającej z podstawy programowej dla zawodu opiekunka środowiskowa.

Założenia programowe

Pogłębiające się starzenie społeczeństwa powoduje szybki wzrost zapotrzebowania na rynku pracy na osoby przygotowane profesjonalnie do opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Wielu osobom potrzebna jest pomoc wykwalifikowanej opiekunki środowiskowej. Praca opiekunki środowiskowej wykonywana jest przede wszystkim w domu podopiecznego oraz w różnych instytucjach opiekuńczych, takich jak domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy. Zadaniem opiekunek środowiskowych jest udzielanie pomocy i świadczenie usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom starszym, samotnym, przewlekle chorym i niesamodzielnym.

Głównym celem kształcenia w zawodzie opiekunka środowiskowa jest przygotowanie szeroko wykwalifikowanej kadry specjalistów przygotowanych do:

- profesjonalnego i rzetelnego wykonywania czynności zawodowych,
- pracy w ciągle zmieniającej się rzeczywistości zawodowej,
- samodzielnego podnoszenie swoich kwalifikacji,
- podejmowania własnej działalności gospodarczej zgodnej z zawodem.

Cele kierunkowe programu kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego realizujący kształcenie w zawodzie opiekunka środowiskowa powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych:

- organizowania opieki oraz wsparcia społecznego osobie podopiecznej;
- sprawowania opieki nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej;
- pomagania osobie podopiecznej w czynnościach dnia codziennego;
- motywowania osoby podopiecznej do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

Charakterystyka kwalifikacji

Program nauczania kwalifikacyjnego kursu zawodowego SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych dla zawodu opiekunka środowiskowa 341204 w branży pomocy społecznej realizowanego w trybie dziennym stacjonarnym. Jest to zawód na poziomie IV Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wyodrębniona została w nim jedna kwalifikacja SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych, która określona jest na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji jako kwalifikacja pełna. Ukończenie kursu umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację SPO.05 oraz dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

Posiadacz świadectwa potwierdzającego kwalifikację SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych, potrafi:

- przestrzegać przepisów BHP i ppoż. podczas wykonywania prac opiekuńczo-pielęgnacyjnych,

- udzielać pierwszej pomocy,
- organizować stanowisko pracy,
- stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- posługiwać się językiem migowym,
- scharakteryzować potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania,
- rozpoznać sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej,
- dobierać zabiegi opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej,
- planować i organizować opiekę nad osobą podopieczną,
- posługiwać się językiem obcym zawodowym w zakresie słownictwa specjalistycznego powiązanego z zwodem.

Osoba posiadająca Certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych jest gotowa do samodzielnego wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych w często zmiennych, przewidywalnych warunkach w zakresie organizowania i sprawowania opieki oraz wsparcia społecznego osobie podopiecznej. Jest gotowa do motywowania osoby podopiecznej do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

Diagnostuje problemy i potrzeby bio-psycho-społeczne osoby podopiecznej. Sporządza indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i prowadzi dokumentację pracy z nią. Sprawuje opiekę nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej. Pomaga jej w czynnościach dnia codziennego i organizuje różne formy aktywizowania. Pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej. Wspiera osobę podopieczną w rozwiązywaniu problemów osobistych i społecznych i w integracji ze środowiskiem lokalnym, pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej. Potrafi samodzielnie udzielać pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Posługuje się językiem migowym.

Stosuje nowoczesne narzędzia, technologie i oprogramowanie komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych. Potrafi współpracować w zespole oraz kierować małym zespołem pracowniczym oraz projektować stanowiska pracy. Kontroluje jakość wykonania zadań przez podległych pracowników i przyjmuje odpowiedzialność za skutki działań własnych oraz tych osób.

Przestrzega zasady BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii. Planuje własny rozwój zawodowy. Potrafi formułować krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne w języku obcym umożliwiające realizację zadań zawodowych.

Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego SPO.05. oparty jest o podstawę programową kształcenia branżowego w zawodzie opiekunka środowiskowa, w której to wyodrębniono dla kwalifikacji SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych następujące jednostki efektów kształcenia:

- Bezpieczeństwo i higiena pracy (SPO.05.1.)
- Podstawy pomocy społecznej (SPO.05.2.),

- Organizowanie prac opiekuńczych (SPO.05.3.),
- Wykonywanie czynności opiekuńczych (SPO.05.4.),
- Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego (SPO.05.5.),
- Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej (SPO.05.6.),
- Język obcy zawodowy (SPO.05.7.).

2. Plan zajęć kwalifikacyjnego kursu zawodowego

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Tabela 1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i niezależnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy											
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	4	1) wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	x								
		2) wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie	x								
		3) rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe	x								
		4) stosuje zasady segregacji odpadów	x								
		5) rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania	x								



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	3	1) wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	x								
		2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	x								
3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ew)	4	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	x					x			
		2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	x					x			
		3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	x					x			



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ep)	3	1) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy	x				x				
		2) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy	x				x				
		3) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych	x				x				
5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	5	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii	x				x		x		
		2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami	x				x		x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	x				x		x		
6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ew)	2	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej	x				x				
		2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej	x				x				
7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	11	1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	x								
		2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego	x								
		3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku	x								



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		4) układu poszkodowanego w pozycji bezpiecznej	x								
		5) powiadamia odpowiednie służby	x								
		6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie	x								
		7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia	x								
		8) zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar									
		9) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji	x								
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.1	32										
SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej											



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	10	1) rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka		x							
		2) charakteryzuje role społeczne		x							
		3) wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne		x							
2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ew)	22	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia		x			x				
		2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych		x			x				
3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	20	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości		x	x						
		2) opisuje interakcje interpersonalne		x	x						
		3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym		x	x						
4) opisuje funkcje rodziny (ek)	12	1) wymienia funkcje rodziny			x						
		2) określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka			x						
5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ep)	12	1) wymienia cele polityki społecznej państwa			x						
		2) opisuje zadania polityki społecznej państwa			x						



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		3) wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania			x						
6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	20	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych		x	x						
		2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości		x	x						
7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ew)	22	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy		x	x						
		2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy		x	x						



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ew)	22	1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych			x			x			
		2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej			x			x			
9) posługuje się językiem migowym (ek)	20	1) stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji				x					
		2) określa potrzeby i problemy osoby podopiecznej przy pomocy języka migowego				x					
		3) doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym				x					



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ew)	10	1) wymienia cele normalizacji krajowej						x			
		2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy						x			
		3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej						x			
		4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności						x			
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.2.	170										
SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych											
1) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	10	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka		x			x				
		2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka		x			x				
		3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej		x			x				
	6	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka					x				



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
2) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)		2) omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka					x				
3) rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	9	1) wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii					x				
		2) określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych					x				
		3) opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego					x				
		4) opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego					x				
4) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	13	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki					x		x		
		2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej					x		x		
		3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej					x		x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej					x		x		
5) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	9	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej					x		x		
		2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji					x		x		
		3) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej					x		x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
6) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	12	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej					x		x		
		2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej					x		x		
		3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej					x		x		
		4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej					x		x		
7) dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	8	1) wymienia metody pracy socjalnej			x						
		2) rozróżnia techniki pracy socjalnej			x						
		3) dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań			x						



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
8) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	15	1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki					x		x		
		2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej					x		x		
		3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy					x		x		
9) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	6	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną							x	x	
		2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną							x	x	
10) organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	12	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym						x		x	
		2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego						x		x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej						x		x	
		4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej						x		x	
		5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych						x		x	
11) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	12	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną					x		x		
		2) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną					x		x		
		3) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną					x		x		
		4) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie					x		x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.3.	112										
SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych											
1) świadczy usługi opiekuńcze zgodnie z procedurami i standardami opieki (ew)	12	1) wymienia czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej							x		
		2) wykonuje czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne zgodnie z procedurami i standardami opieki							x		
2) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej (ek)	12	1) opisuje zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej							x		
		2) interpretuje objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu							x		
		3) udziela pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej							x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
3) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej (ek)	12	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych					x		x		
		2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych					x		x		
		3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych					x		x		
4) opiekuje się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej (ew)	10	1) opisuje etapy choroby przewlekłej					x				
		2) opisuje zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej					x				
		3) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej					x				
		4) opisuje zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej					x				



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
5) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej (ew)	20	1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej					x		x		
		2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej					x		x		
		3) klasyfikuje stopnie odleżyn					x		x		
		4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej					x		x		
		5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoleżynowej					x		x		
6) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej (ew)	18	1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego					x		x		
		2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych					x		x		
		3) opisuje rodzaje okładów i kompresów					x		x		
		4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów					x		x		
		5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych					x		x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
7) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	20	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności					x		x		
		2) rozróżnia drogi podawania leków					x		x		
		3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych					x		x		



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
8) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	8	1) wymienia instytucje opieki zdrowotnej						x			
		2) rozróżnia rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej						x			
		3) planuje pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej						x			
9) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ew)	16	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych					x			x	
		2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych					x			x	
		3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy					x			x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.4.	128										
SPO.05.5. Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego											
1) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	25	1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej					x			x	
		2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków					x			x	
		3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej					x			x	
2) dobiera metody i środki do utrzymania mieszkania w czystości (ew)	27	1) wymienia środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej								x	
		2) dobiera środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej								x	
		3) wykonuje czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia								x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i niezależnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
3) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia (ew)	40	1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia					x		x		
		2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia					x		x		
		3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania					x		x		
		4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego					x		x		
		5) przygotowuje dietetyczne posiłki					x		x		
4) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej (ew)	16	1) wymienia rodzaje pomocy społecznej						x			
		2) dobiera rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej						x			
		3) wnioskuję do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej						x			
5) stosuje procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych (ep)	20	1) wymienia procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych								x	
		2) stosuje procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego								x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.5.	128										
SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej											
1) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych (ew)	8	1) rozróżnia występujące problemy społeczne			x						
		2) wymienia przyczyny występowania problemów społecznych			x						
		3) wymienia metody rozwiązywania problemów społecznych			x						
		4) opisuje metody rozwiązywania problemów społecznych			x						



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
2) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (ek)	10	1) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej			x					x	
		2) opisuje działania opiekuńcze środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów			x					x	
		3) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej			x					x	
3) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym (ew)	6	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym			x					x	
		2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej			x					x	
4) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej (ek)	8	1) określa relacje sąsiedzkie			x					x	
		2) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej			x					x	
		3) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej			x					x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
5) określa formy i metody organizowania czasu wolnego (ep)	12	1) wymienia formy organizowania czasu wolnego						x		x	
		2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną						x		x	
		3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego						x		x	
6) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego(ek)	12	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego						x		x	
		2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej						x		x	
		3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku						x		x	
		4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej						x		x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
7) analizuje metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności (ew)	9	1) rozróżnia metody usprawniania osoby podopiecznej								x	
		2) ocenia możliwości aktywizacji osoby podopiecznej								x	
		3) dobiera formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej								x	
8) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej (ew)	12	1) rozróżnia metody, techniki i formy terapii zajęciowej								x	
		2) identyfikuje potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej								x	
		3) stosuje elementy terapii zajęciowej								x	
9) przygotowuje osobę podopieczną oraz jej rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji (ek)	12	1) ocenia możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji								x	
		2) opracowuje zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samo pielęgnacji								x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		3) opisuje sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samo pielęgnacji								x	
10) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ep)	6	1) wymienia pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności								x	
		2) opisuje zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności								x	
11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej (ew)	25	1) wymienia metody aktywizowania osoby podopiecznej								x	
		2) wskazuje sposoby aktywizacji osoby podopiecznej								x	
		3) rozpoznaje zainteresowania osoby podopiecznej								x	
		4) dobiera rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań								x	



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
		5) wskazuje zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej								x	
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.6.	128										
SPO.05.7. Język obcy zawodowy											
1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:	10	1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych									x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)		e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta									



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty,	10	1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu									x
		2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje									x
		3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu									x
		4) układa informacje w określonym porządku									x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyrażnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)											



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące	10	1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi									x
		2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)									x
		3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko									x
		4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterach									x
		5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji									x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ew)											
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:	12	1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę									x
		2) zyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia									x
		3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób									x
		4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi									x
		5) pyta o upodobania i intencje innych osób									x
		6) proponuje, zachęca									x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem		7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe									x
		8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji									x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
czynności zawodowych (ew)											
5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	12	1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)									x
		2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym									x
		3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym									x
		4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację									x
6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu	10	1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego									x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne (ep)		współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 2) korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 3) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy 4) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 5) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, 6) zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje 7) opis, środki niewerbalne									
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia SPO.05.7.	64										



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
1) przedstawia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		1) wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) dobiera rodzaj usług do potrzeb podopiecznego	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) określa kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług	x	x	x	x	x	x	x	x	x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
2) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych		1) opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) opisuje skutki łamania zasad etycznych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		4) przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		5) przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej		1) wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) określa zasady komunikacji interpersonalnej	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) charakteryzuje aktywne metody słuchania	x	x	x	x	x	x	x	x	x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
4) opisuje pojęcie konfliktu w związku z realizacją zadań zawodowych		1) wyjaśnia pojęcie konfliktu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) opisuje przyczyny konfliktów międzyludzkich	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) zapobiega przyczynom powstawania konfliktów	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		4) opisuje fazy konfliktu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		5) wymienia skutki konfliktów międzyludzkich w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		6) stosuje zasady utrzymywania poprawnych relacji z podopiecznym i współpracownikami	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5) planuje wykonanie zadania		1) planuje czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) realizuje zadania w wyznaczonym czasie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) ocenia stopień realizacji zadania	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		4) analizuje skutki realizacji zadania	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6) ponosi odpowiedzialność za		1) wyjaśnia pojęcie odpowiedzialności w związku z realizacją zadań zawodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
podejmowane działania		2) wymienia konsekwencje braku odpowiedzialności podczas wykonywania zadań zawodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany		1) rozpoznaje sytuacje nietypowe w środowisku pracy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) podejmuje działania w sytuacji nietypowej	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) ocenia skutki podejmowanych działań w sytuacjach nietypowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		4) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe		opisuje podstawowy zakres wiedzy i umiejętności zawodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		1) analizuje własne kompetencje	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) wyznacza sobie cele rozwojowe	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) planuje własny rozwój zawodowy	x	x	x	x	x	x	x	x	x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
9) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów		1) opisuje metody i techniki rozwiązywania problemów	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) podaje propozycje rozwiązywania problemów	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) ocenia skuteczność podjętych działań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10) współpracuje w zespole		1) określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) realizuje zadania w wyznaczonym czasie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań									
		4) analizuje efekty pracy zespołu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		5) identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia											



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niezależnych	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
1) planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań		1) wyznacza zadania członkom zespołu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) wyjaśnia sposób wykonania zadania	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań		1) rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) wskazuje osoby do wykonania zadania	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań		1) ustala kolejność wykonywania zadań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) monitoruje proces wykonywania zadań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań		1) określa zaangażowanie w pracę członków zespołu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		2) ocenia efekty pracy zespołu	x	x	x	x	x	x	x	x	x
		3) udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonego zadania	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5) wprowadza rozwiązania techniczne i		1) dokonuje analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy	x	x	x	x	x	x	x	x	x



Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej 32h	Podstawy psychologii 35h	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej 60h	Elementy języka migowego 20h	Opieka i pielęgnacja człowieka 115h	Organizacja opieki środowiskowej 54h	Doskonalenie umiejętności opiekunów i niepełnosprawnych	Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej 78h	Język obcy w pomocy społecznej 64h
organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy		2) dokonuje prostych modernizacji warunków i organizacji pracy	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Tabela 2. Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
A	B	C	D	E	F
SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	1) wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej	4	1 miesiąc
		2) wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie			
		3) rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe			
		4) stosuje zasady segregacji odpadów			
		5) rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania			
	2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	1) wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska		3	
		2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska			
	3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ew)	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej Organizacja opieki środowiskowej	4	
		2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy			
		3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ep)	1) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej Opieka i pielęgnacja człowieka	3	
		2) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy			
		3) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych			
	5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	5	
		2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami			
		3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska			
	6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ew)	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej Opieka i pielęgnacja człowieka	2	
		2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej			
	7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej	11	
		2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
		3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku			
		4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej			
		5) powiadamia odpowiednie służby			
		6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie			
		7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar			
		9) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji			
SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej	1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	1) rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka	Podstawy psychologii	10	
		2) charakteryzuje role społeczne			
		3) wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne			
	2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ew)	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia	Podstawy psychologii Opieka i pielęgnacja człowieka	22	1 miesiąc / 2 miesiąc
		2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych			
	3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości	Podstawy psychologii Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	20	
		2) opisuje interakcje interpersonalne			
		3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	4) opisuje funkcje rodziny (ek)	1) wymienia funkcje rodziny	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	12	
		2) określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka			
	5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ep)	1) wymienia cele polityki społecznej państwa	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	12	
		2) opisuje zadania polityki społecznej państwa			
		3) wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania			
	6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych	Podstawy psychologii Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	20	
		2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości			
	7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ew)	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy	Podstawy psychologii Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	22	2 miesiąc / 3 miesiąc
		2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy			
	8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ew)	1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej Organizacja opieki środowiskowej	22	
		2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej			
	9) posługuje się językiem migowym (ek)	1) stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji	Elementy języka migowego	20	
		2) określa potrzeby i problemy osoby podopiecznej przy pomocy języka migowego			
		3) doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ew)	1) wymienia cele normalizacji krajowej	Organizacja opieki środowiskowej	10	
		2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy			
		3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej			
		4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności			
SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych	1) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Podstawy psychologii Opieka i pielęgnacja człowieka	10	
		2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka			
		3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej			
	2) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	Opieka i pielęgnacja człowieka	6	3 miesiąc / 4 miesiąc
		2) omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka			
	3) rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	1) wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii	Opieka i pielęgnacja człowieka	9	
		2) określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych			
		3) opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego			
		4) opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	4) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	13	
		2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej			
		3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej			
		4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej			
	5) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	9	
		2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji			
		3) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej			
	6) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	12	
		2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej			
		3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej			
		4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej			
	7) dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia metody pracy socjalnej	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	8	
		2) rozróżnia techniki pracy socjalnej			
		3) dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	8) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	15	
		2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej			
		3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy			
	9) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	6	4 miesiąc / 5 miesiąc
		2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną			
	10) organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym	Opieka i pielęgnacja człowieka Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	12	
		2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego			
		3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej			
		4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej			
		5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych			
	11) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności	12	
		2) dokumentuje prowadzone działania			
		3) analizuje prowadzoną dokumentację			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
		4) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie	opiekuńczych i pielęgnacyjnych		
SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	1) świadczy usługi opiekuńcze zgodnie z procedurami i standardami opieki (ew)	1) wymienia czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	12	
		2) wykonuje czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne zgodnie z procedurami i standardami opieki			
	2) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej (ek)	1) opisuje zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	12	
		2) interpretuje objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu			
		3) udziela pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej			
	3) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej (ek)	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	12	
		2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych			
		3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych			
	4) opiekuje się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej (ew)	1) opisuje etapy choroby przewlekłej	Opieka i pielęgnacja człowieka	10	
		2) opisuje zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej			
		3) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej			
		4) opisuje zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	5) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	20	6 miesiąc
		2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej			
		3) klasyfikuje stopnie odleżyn			
		4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej			
		5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoodleżynowej			
	6) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej (ew)	1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego		18	
		2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych			
		3) opisuje rodzaje okładów i kompresów			
		4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów			
		5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych			
	7) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności		20	
		2) rozróżnia drogi podawania leków			
		3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych			
	8) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	1) wymienia instytucje opieki zdrowotnej	Organizacja opieki środowiskowej	8	
		2) rozróżnia rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej			
		3) planuje pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	9) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ew)	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	Opieka i pielęgnacja człowieka Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	16	6 miesiąc / 7 miesiąc
		2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych			
		3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy			
SPO.05.5. Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego	1) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej		25	
		2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków			
		3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej			
	2) dobiera metody i środki do utrzymania mieszkania w czystości (ew)	1) wymienia środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	27	
		2) dobiera środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej			
		3) wykonuje czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	3) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia (ew)	1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia	Opieka i pielęgnacja człowieka Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	40	7 miesiąc / 8 miesiąc
		2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia			
		3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania			
		4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego			
		5) przygotowuje dietetyczne posiłki			
	4) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej (ew)	1) wymienia rodzaje pomocy społecznej	Organizacja opieki środowiskowej	16	
		2) dobiera rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej			
		3) wnioskuję do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej			
	5) stosuje procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych (ep)	1) wymienia procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	20	
		2) stosuje procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego			
SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej	1) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych (ew)	1) rozróżnia występujące problemy społeczne	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	8	8 miesiąc / 9 miesiąc
		2) wymienia przyczyny występowania problemów społecznych			
		3) wymienia metody rozwiązywania problemów społecznych			
		4) opisuje metody rozwiązywania problemów społecznych			
	2) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (ek)	1) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej	Podstawy komunikacji i pracy socjalnej Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	10	
		2) opisuje działania opiekunki środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
		3) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej			
	3) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym (ew)	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym		6	
		2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej			
	4) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej (ek)	1) określa relacje sąsiedzkie		8	
		2) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej			
		3) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej			
	5) określa formy i metody organizowania czasu wolnego (ep)	1) wymienia formy organizowania czasu wolnego	Organizacja opieki środowiskowej Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	12	
		2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną			
		3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego			
	6) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego(ek)	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego		12	
		2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej			
		3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku			
		4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	7) analizuje metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności (ew)	1) rozróżnia metody usprawniania osoby podopiecznej	Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	9	
		2) ocenia możliwości aktywizacji osoby podopiecznej			
		3) dobiera formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej			
	8) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej (ew)	1) rozróżnia metody, techniki i formy terapii zajęciowej		12	
		2) identyfikuje potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej			
		3) stosuje elementy terapii zajęciowej			
	9) przygotowuje osobę podopieczną oraz jej rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji (ek)	1) ocenia możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji		12	9 miesiąc / 10 miesiąc
		2) opracowuje zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samo pielęgnacji			
		3) opisuje sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samo pielęgnacji			
	10) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ep)	1) wymienia pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności		6	
		2) opisuje zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności			

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia metody aktywizowania osoby podopiecznej 2) wskazuje sposoby aktywizacji osoby podopiecznej 3) rozpoznaje zainteresowania osoby podopiecznej 4) dobiera rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań 5) wskazuje zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej		25	
SPO.05.7. Język obcy zawodowy	1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie	1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta	Język obcy w pomocy społecznej	10	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)				
	2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności	1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu 2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku		10	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)				
	3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym	1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko 4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterach 5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji		10	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	zawodem – według wzoru) (ew)				
	4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym	1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia 3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób 4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 5) pyta o upodobania i intencje innych osób 6) proponuje, zachęca 7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe 8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji		12	11 miesiąc

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)				
	5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację		12	
	6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym	1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 2) korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 3) identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy 4) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 5) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, 6) zastępuje nieznanne słowa innymi, 7) wykorzystuje opis, środki niewerbalne		10	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne (ep)				
Kompetencje personalne i społeczne	1) Odpowiedzialność za podejmowane działania	1) wyjaśnić pojęcie odpowiedzialności w związku z realizacją zadań zawodowych	wymienić konsekwencje braku odpowiedzialności podczas wykonywania zadań zawodowych		
	2) Kreatywność i otwartość na zmiany	1) rozpoznać sytuacje nietypowe w środowisku pracy	podjąć działania w sytuacji nietypowej		
		2) wyjaśnić znaczenie zmiany w życiu człowieka	ocenić skutki podejmowanych działań w sytuacjach nietypowych		
	3) Pojęcie konfliktu w związku z realizacją zadań zawodowych	1) wyjaśnić pojęcie konfliktu	opisać fazy konfliktu		
		2) opisać przyczyny konfliktów międzyludzkich	zapobiegać przyczynom powstawania konfliktów		
		3) stosuje zasady utrzymywania poprawnych relacji z podopiecznym i współpracownikami	wymienić skutki konfliktów międzyludzkich w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym		
	4) Metody i techniki rozwiązywania problemów	1) opisać metody i techniki rozwiązywania problemów	podać propozycje rozwiązywania problemów		
			ocenić skuteczność podjętych działań		

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	5) Zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	1) opisać zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych	opisać skutki łamania zasad etycznych		
		2) przestrzegać tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej		
			przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych		
	6) Zasady komunikacji interpersonalnej	1) wymienić zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania	określić zasady komunikacji interpersonalnej		
			scharakteryzować aktywne metody słuchania		
	7) Cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	1) wymienić rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej	dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego		
			określić kompetencje opiekuńcze środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług		
	8) Aktualizacja wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych	1) opisać podstawowy zakres wiedzy i umiejętności zawodowych	analizować własne kompetencje		
		2) planować własny rozwój zawodowy	wyznaczać sobie cele rozwojowe		

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekty kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia	Liczba godzin	Okres realizacji
	9) Planowanie wykonanie zadania	1) planować czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych	oceniać stopień realizacji zadania		
		2) realizować zadania w wyznaczonym czasie	analizować skutki realizacji zadania		
Organizacja pracy małych zespołów	1) Rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy	1) dokonać prostych modernizacji warunków i organizacji pracy	dokonać analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy		
	2) Praca zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	1) wyznaczać zadania członkom zespołu	wyjaśniać sposób wykonania zadania		
	3) Dobieranie osób do wykonania przydzielonych zadań	1) wskazać osoby do wykonania zadani	rozpoznać możliwości i umiejętności członków zespołu		
			przewidzieć skutki niewłaściwego doboru osób do zadań		
	4) Kierowanie wykonaniem przydzielonych zadań	1) ustalić kolejność wykonywania zadań	monitorować proces wykonywania zadań		

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej	32		1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	1) wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
				2) wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie
				3) rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe
				4) stosuje zasady segregacji odpadów
				5) rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania
			2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	1) wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
				2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
			3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ew)	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
				2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
				3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie
			4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ep)	1) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy
				2) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy
				3) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
				2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami
				3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
			6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ew)	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej
				2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
			7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego
				2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego
				3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku
				4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej
				5) powiadamia odpowiednie służby
				6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie
				7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
				8) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji
Podstawy psychologii	35		1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	1) rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka
				2) charakteryzuje role społeczne
				3) wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne
			2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ew)	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia
				2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych
			3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości
				2) opisuje interakcje interpersonalne
				3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym
			4) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych
				2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości
			5) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy
				2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy
			6) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ew)	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka
				2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka
				3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	60		1) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości
				2) opisuje interakcje interpersonalne
				3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym
			2) opisuje funkcje rodziny (ek)	1) wymienia funkcje rodziny
				2) określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka
			3) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ep)	1) wymienia cele polityki społecznej państwa
				2) opisuje zadania polityki społecznej państwa
				3) wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania
			4) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych
				2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości
			5) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ew)	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy
				2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy
			6) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ew)	1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych
				2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej
				1) wymienia metody pracy socjalnej
				2) rozróżnia techniki pracy socjalnej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			7) dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	3) dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań
			8) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych (ew)	1) rozróżnia występujące problemy społeczne
				2) wymienia przyczyny występowania problemów społecznych
				3) wymienia metody rozwiązywania problemów społecznych
				4) opisuje metody rozwiązywania problemów społecznych
			9) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (ek)	1) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej
				2) opisuje działania opieki środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów
				3) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej
			10) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym (ew)	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym
				2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej
			11) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej (ek)	1) określa relacje sąsiedzkie
				2) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej
				3) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej
Elementy języka migowego	20		1) posługuje się językiem migowym (ek)	1) stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji
				2) określa potrzeby i problemy osoby podopiecznej przy pomocy języka migowego



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
				3) doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
Opieka i pielęgnacja człowieka	115		1) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ep)	1) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy
				2) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy
				3) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych
			2) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
				2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami
				3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
			3) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ew)	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej
				2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
			4) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ew)	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia
				2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych
			5) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka
				2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
			6) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka
				2) omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka
			7) rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	1) wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii
				2) określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych
				3) opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego
				4) opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego
			8) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki
				2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej
				3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej
				4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
			9) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej
				2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji
				3) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej
				1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			10) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną zdrowotną osoby podopiecznej
				3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej
				4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej
			11) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki
				2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
				3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
			12) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną
				2) dokumentuje prowadzone działania
				3) analizuje prowadzoną dokumentację
				4) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
			13) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej (ek)	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych
				2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych
				3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych
			14) opiekuje się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej (ew)	1) opisuje etapy choroby przewlekłej
				2) opisuje zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej
				3) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej
				4) opisuje zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			15) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej
				2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej
				3) klasyfikuje stopnie odleżyn
				4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej
				5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwodleżynowej
			16) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej (ew)	1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego
				2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych
				3) opisuje rodzaje okładów i kompresów
				4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów
				5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych
			17) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności
				2) rozróżnia drogi podawania leków
				3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
			18) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych
				2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			przedmiotów ortopedycznych (ew)	3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
			19) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej
				2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków
				3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej
			20) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia(ew)	1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia
				2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia
				3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania
Organizacja opieki środowiskowej	54		1) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ew)	4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego
				5) przygotowuje dietetyczne posiłki
			2) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ew)	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
				2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
				3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
				1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych
				2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			3) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ew)	1) wymienia cele normalizacji krajowej
				2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy
				3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej
				4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
			4) organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym
				2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego
				3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej
				4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej
				5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych
			5) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	1) wymienia instytucje opieki zdrowotnej
				2) rozróżnia rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej
				3) planuje pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej
			6) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej (ew)	1) wymienia rodzaje pomocy społecznej
				2) dobiera rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
				3) wnioskuję do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej
			7) określa formy i metody organizowania czasu wolnego (ep)	1) wymienia formy organizowania czasu wolnego
				2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
				3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego
			8) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego (ek)	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego
				2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej
				3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku
				4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej
Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych		204	1) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
				2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami
				3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
				1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			2) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej
				3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej
				4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
			3) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej
				2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji
				3) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej
			4) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej
				2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej
				3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej
			5) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej
				1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki
				2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
			6) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą	3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
				1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
			7) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną
				2) dokumentuje prowadzone działania
				3) analizuje prowadzoną dokumentację
				4) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
			8) świadczy usługi opiekuńcze zgodnie z procedurami i standardami opieki (ew)	1) wymienia czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej
				2) wykonuje czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne zgodnie z procedurami i standardami opieki
			9) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej (ew)	1) opisuje zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej
				2) interpretuje objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu
				3) udziela pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej
			10) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej (ek)	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych
				2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych
				3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych
				1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			11) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej (ew)	2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej
				3) klasyfikuje stopnie odleżyn
				4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej
				5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwodleżynowej
			12) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej (ew)	1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego
				2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych
				3) opisuje rodzaje okładów i kompresów
				4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów
				5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych
			13) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności
				2) rozróżnia drogi podawania leków
				3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
			14) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia (ew)	1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia
				2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia
				3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania
				4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego
				5) przygotowuje dietetyczne posiłki

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej		178	1) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną
				2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
			2) organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym
				2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego
				3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej
				4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej
				5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych
			3) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ew)	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych
				2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych
				3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
			4) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej
				2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków
				3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			5) dobiera metody i środki do utrzymania mieszkania w czystości (ew)	1) wymienia środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej
				2) dobiera środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej
				3) wykonuje czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia
			6) stosuje procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych (ep)	1) wymienia procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych
				2) stosuje procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego
			7) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (ek)	1) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej
				2) opisuje działania opieunki środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów
				3) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej
			8) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym (ew)	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym
				2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej
			9) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej (ek)	1) określa relacje sąsiedzkie
				2) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej
				3) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej
				1) wymienia formy organizowania czasu wolnego

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			10) określa formy i metody organizowania czasu wolnego (ep)	2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną
				3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego
			11) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego (ek)	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego
				2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej
				3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku
				4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej
			12) analizuje metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności (ew)	1) rozróżnia metody usprawniania osoby podopiecznej
				2) ocenia możliwości aktywizacji osoby podopiecznej
				3) dobiera formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej
			13) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej (ew)	1) rozróżnia metody, techniki i formy terapii zajęciowej
				2) identyfikuje potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej
				3) stosuje elementy terapii zajęciowej
			14) przygotowuje osobę podopieczną oraz jej rodzinę	1) ocenia możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			do samoopieki i samo pielęgnacji (ek)	2) opracowuje zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samo pielęgnacji
				3) opisuje sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samo pielęgnacji
			15) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ep)	1) wymienia pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności
				2) opisuje zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności
			16) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia metody aktywizowania osoby podopiecznej
				2) wskazuje sposoby aktywizacji osoby podopiecznej
				3) rozpoznaje zainteresowania osoby podopiecznej
Język obcy w pomocy społecznej	64		1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem	4) dobiera rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań
				5) wskazuje zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej
				1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie	d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych
			c) z dokumentacją związaną z danym zawodem	e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
			d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)	
			2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:	1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu
			a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka	2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje
			b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)	3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu
			3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne	4) układa informacje w określonym porządku
				1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ew)	2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)
				3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko
				4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterach
				5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji
			4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:	1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę
				2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia
				3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób
				4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi
				5) pyta o upodobania i intencje innych osób
				6) proponuje, zachęca
				7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
			a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji
			5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)
				2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym
				3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym

Nazwa zajęć	Liczba godzin Zajęcia teoretyczne	Liczba godzin Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia wraz z kodami ek, ew, ep	kryteria weryfikacji realizowane w ramach zajęć
				4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację
			6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne (ep)	1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, 7) zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje 8) opis, środki niewerbalne
Razem	380	382		

2.3. Plan kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Tabela 4. Plan zajęć kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Nazwa zajęć	Liczba godzin	Uwagi o realizacji
Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej	32	Kształcenie teoretyczne
Podstawy psychologii	35	Kształcenie teoretyczne
Podstawy komunikacji i pracy socjalnej	60	Kształcenie teoretyczne
Elementy języka migowego	20	Kształcenie teoretyczne
Opieka i pielęgnacja człowieka	115	Kształcenie teoretyczne
Organizacja opieki środowiskowej	54	Kształcenie teoretyczne
Język obcy w pomocy społecznej	64	Kształcenie teoretyczne
Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	204	Kształcenie praktyczne
Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	178	Kształcenie praktyczne
Łączna liczba godzin zajęć	762	
Czas zakończenia kursu zawodowego – na 6 tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego		
Planowany termin egzaminu zgodnie z harmonogramem ogłoszonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej		
Planowany termin praktyki zawodowej – pod koniec kwalifikacyjnego kursu zawodowego		
Kształcenie przedmiotów teoretycznych może odbywać się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej.		
Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi oraz do 30% godzin zajęć przeznaczonych na kształcenie teoretyczne zrealizować z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.		
<p>Praktyka zawodowa – czas realizacji 4 tygodnie (140 godzin) realizowana w trakcie trwania kwalifikacyjnego kursu zawodowego.</p> <p>Praktyka zawodowa realizowana jest w trakcie trwania kwalifikacyjnego kursu zawodowego.</p> <p>Praktyczna nauka zawodu jest organizowana przez podmiot w formie zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych.</p> <p>Zajęcia praktyczne mają na celu opanowanie przez słuchaczy umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w zawodzie opiekunka środowiskowa.</p> <p>Praktyki zawodowe u pracodawcy mają na celu zastosowanie i pogłębienie zdobytej wiedzy i umiejętności w warunkach rzeczywistych.</p> <p>Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu, zawartą pomiędzy dyrektorem podmiotu kształcącego a pracodawcą.</p> <p>Wymiar zajęć praktycznej nauki zawodu wynosi od 8 do 12 godzin.</p>		



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Rozpoczęcie praktyki zawodowej powinno poprzedzać szkolenie z zakresu BHP: zapoznanie z regulaminami i wszystkimi procedurami. W trakcie trwania praktyk uczestnik kursu powinien brać udział w realizacji działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych i wspierających dla podopiecznych według opracowanego planu działań. Praktyka zawodowa odbywać się może w placówkach o zróżnicowanym profilu udzielanych świadczeń w zakresie organizowania pomocy i udzielania wsparcia osobom podopiecznym, zgodnie z obowiązującym prawem.

3. Cele kształcenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- organizowania opieki oraz wsparcia społecznego osobie podopiecznej,
- sprawowania opieki nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej,
- pomagania osobie podopiecznej w czynnościach dnia codziennego,
- motywowania osoby podopiecznej do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w pomocy społecznej

4.1.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.
- Poznanie zagrożeń związanych z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy.
- Poznanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej i zasad ich korzystania podczas wykonywania zadań zawodowych.
- Organizowanie stanowiska pracy.
- Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.

4.1.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- wymienić przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- wymienić zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy opiekuńczo-rodzinnego,
- wyjaśnić zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce na,
- wymienić prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadań zawodowych,
- zorganizować stanowisko pracy zgodne z obowiązującymi wymaganiami,
- zabezpieczyć miejsce wypadku podczas pracy i wezwać pomoc,
- przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową (RKO),
- zorganizować udzielanie pomocy osobie podopiecznej,
- udzielić pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

4.1.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
1. Podstawowe wiadomości związane z bezpieczeństwem i higieną pracy	4	1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	1) wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 2) wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie 3) rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe 4) stosuje zasady segregacji odpadów 5) rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania	Uczestnik potrafi: - wymienić przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - wymienić znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe - opisać zasady segregacji odpadów - scharakteryzować przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - rozpoznać znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe - wyjaśnić pojęcie ergonomii pracy w zawodzie - stosować zasady segregacji odpadów
2. Środki gaśnicze	1	2) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	1) rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania	- wymienić środki gaśnicze - rozróżnić środki gaśnicze ze względu na zakres ich stosowania



Tematy zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
3. Instytucje i służby działające w zakresie prawa pracy i ochrony środowiska	2	3) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	1) wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić instytucje oraz służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska - wymienić zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska - opisać zadania i uprawnienia instytucji oraz służb sprawujących nadzór nad warunkami pracy opiekunki środowiskowej
4. Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy	4	4) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić choroby zawodowe w pracy opiekunki środowiskowej - wskazać prawa i obowiązki pracownika, który uległ wypadkowi przy pracy wynikające z przepisów prawa w Polsce - wymienić obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny – pracy związane z wykonywaniem zadań zawodowych - wymienić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - omówić konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - wskazać rodzaje świadczeń z tytułu wypadku przy pracy - omówić konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy



Tematy zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
5. Zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych.	3	5) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka	1) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy 2) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy 3) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy opiekuńczej - rozpoznać źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy - wskazać czynniki szkodliwe w środowisku pracy - określić sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych - określić zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
6. Organizacja stanowiska pracy	4	6) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami 3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - określić zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymogami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska - określić zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami - przygotować stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska

Tematy zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
7. Środki ochrony indywidualnej i	3	7) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej 2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić środki ochrony indywidualnej - określić zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
8. Plan postępowania ratowniczego	3	8) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego 3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku 4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej 5) powiadamia odpowiednie służby	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić kolejne etapy udzielania pomocy przedmedycznej - opisać podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego - ocenić sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego - omówić kolejne etapy udzielania pomocy przedmedycznej i ocenić stan poszkodowanego - zabezpieczyć siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku - ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej - powiadomić służby ratownicze - przeprowadzić rozmowę z dyspozytorem



Tematy zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
9. Pierwsza pomoc	8	9) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	1) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie 2) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar 3) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywać czynności ratujące życie - zaprezentować udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie - zaprezentować udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar - wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji
10. Odpowiedzialność za podejmowane działania		10) Ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	1) wyjaśnia pojęcie odpowiedzialności w związku z realizacją zadań zawodowych 2) wymienia konsekwencje braku odpowiedzialności podczas wykonywania zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcie odpowiedzialności w związku z realizacją zadań zawodowych - wymienić konsekwencje braku odpowiedzialności podczas wykonywania zadań zawodowych

Tematy zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
11. Kreatywność i otwartość na zmiany		11) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	1) rozpoznaje sytuacje nietypowe w środowisku pracy 2) podejmuje działania w sytuacji nietypowej 3) ocenia skutki podejmowanych działań w sytuacjach nietypowych 4) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka	- rozpoznać sytuacje nietypowe w środowisku pracy - podjąć działania w sytuacji nietypowej - ocenić skutki podejmowanych działań w sytuacjach nietypowych - wyjaśnić znaczenie zmiany w życiu człowieka
12. Rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy		12) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływają na poprawę warunków i jakości pracy	1) dokonuje analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy 2) dokonuje prostych modernizacji warunków i organizacji pracy	- dokonać analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy - dokonać prostych modernizacji warunków i organizacji pracy

4.1.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- platforma Moodle, Zintegrowana Platforma Edukacyjna
- filmy dydaktyczne, edukacyjne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)

- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, seminarium, dyskusję dydaktyczną (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów lub giełda pomysłów)
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna,

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy, np. praca w grupach. Zajęcia powinny być prowadzone w grupie nie przekraczającej 20 osób z wykorzystaniem pracy indywidualnej i grupowej (w zespołach do 3 osób).

W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Pomoce dydaktyczne: projektor, komputer, przeglądarka internetowa, tablica multimedialna, tablica interaktywna

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, zasoby internetowe, opracowania pisemne, np. scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń, czasopisma branżowe, przepisy prawa właściwe dla danego stanowiska, instruktaż ogólny szkolenia BHP, instruktaże stanowiskowe.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, filmy edukacyjne, gry edukacyjne umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w pracowni BHP i pierwszej pomocy wyposażonej w stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką i ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą multimedialną. Zajęcia edukacyjne zaleca się prowadzić w pracowni BHP i pierwszej pomocy wyposażonej w niezbędny sprzęt i środki dydaktyczne: zbiory przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, Polskie Normy dotyczące ergonomii i ochrony środowiska, filmy i prezentacje multimedialne dotyczące zagrożeń dla zdrowia, występujących w pracy w branży społecznej, filmy dydaktyczne dotyczące udzielania pierwszej pomocy, zagrożeń pożarowych oraz typowego sprzętu gaśniczego, odzież ochronna i sprzęt ochrony indywidualnej, wyposażenie do nauki udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (fantom), zestawy ćwiczeń.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.1.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

Przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru, odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, ćwiczenia w grupach, odgrywanie scenek sytuacyjnych.

W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków.

Ewaluacja powinna sprawdzić przyswojenie materiału nauczania przez słuchaczy, a w szczególności znajomości podstawowych pojęć z zakresu bhp, praw i obowiązków pracodawcy i pracownika, zasad bezpiecznej pracy z podopiecznym. Kontrola osiągnięć słuchaczy powinna być systematyczna.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy psychologii

4.2.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie osobowości człowieka
- Poznanie rozwoju osobniczego człowieka.
- Poznanie problemów społecznych oraz skutków wykluczenia społecznego.

4.2.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- scharakteryzować typy osobowości człowieka,
- scharakteryzować etapy rozwoju osobniczego człowieka,
- scharakteryzować role społeczne,
- dokonać podziału potrzeb człowieka,
- scharakteryzować sposoby zaspakajania potrzeb biopsychospołecznych,
- opisać objawy zaburzeń rozwojowych,
- opisać zachowania społeczne jednostki i zbiorowości,
- scharakteryzować problemy społeczne,
- opisać przyczyny i skutki problemów społecznych,
- omówić czynniki i skutki wykluczenia społecznego.

4.2.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godzin (30)	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
1. Rola osobowości człowieka w kształtowaniu relacji z otoczeniem	7	1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem	1) rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka 2) charakteryzuje role społeczne 3) wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne	Słuchacz potrafi: - rozróżnić typy i cechy osobowości człowieka - scharakteryzować role społeczne - wskazać wpływ osobowości na zachowania społeczne
2. Rozwój człowieka w różnych okresach życia	8	2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia 2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych	- opisać rozwój człowieka w różnych okresach życia - rozpoznać objawy zaburzeń rozwojowych
3. Procesy zachodzące w życiu społecznym	6	3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości 2) opisuje interakcje interpersonalne 3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym	- opisać zachowania społeczne jednostki i zbiorowości - opisać interakcje interpersonalne - opisać nieprawidłowe relacje wstępujące w życiu społecznym
4. Przyczyny problemów społecznych	4	4) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych 2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości	- opisać przyczyny i skutki problemów społecznych - wykazać wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości
5. Wykluczenie społeczne	4	5) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy 2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy	- opisać czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy - określić skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy



Tematy zajęć	Liczba godzin (30)	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
6. Potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspakajania	6	6) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka 2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka 3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić potrzeby biopsychospołeczne człowieka - opisać potrzeby biopsychospołeczne człowieka - dobierać sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
7. Metody i techniki rozwiązywania problemów		7) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	1) opisuje metody i techniki rozwiązywania problemów 2) podaje propozycje rozwiązywania problemów 3) ocenia skuteczność podjętych działań	<ul style="list-style-type: none"> - opisać metody i techniki rozwiązywania problemów - podać propozycje rozwiązywania problemów - ocenić skuteczność podjętych działań
8. Konflikt w realizacji zadań zawodowych		8) Opisuje pojęcie konfliktu w związku z realizacją zadań zawodowych	1) wyjaśnia pojęcie konfliktu 2) opisuje przyczyny konfliktów międzyludzkich 3) zapobiega przyczynom powstawania konfliktów 4) opisuje fazy konfliktu 5) wymienia skutki konfliktów międzyludzkich w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym 6) stosuje zasady utrzymywania poprawnych relacji z podopiecznym i współpracownikami	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcie konfliktu - opisać fazy konfliktu - opisać przyczyny konfliktów międzyludzkich - zapobiegać przyczynom powstawania konfliktów - stosować zasady utrzymywania poprawnych relacji z podopiecznym i współpracownikami - wymienić skutki konfliktów międzyludzkich w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym

4.2.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- platforma Moodle, Zintegrowana Platforma Edukacyjna
- filmy dydaktyczne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktą, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)
- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, seminarium, dyskusję dydaktyczną (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów lub giełda pomysłów)
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w sali lekcyjnej wyposażonej w stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza), stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką i ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą multimedialną. W sali lekcyjnej powinny znajdować się zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne i symulacyjne,

czasopisma branżowe, podręczniki, schematy, modele zachowań i stylów negocjacji, katalogi z rozwojem człowieka w różnych okresach życia, filmy poglądowe, pakiety edukacyjne dla słuchaczy, karty samooceny, karty pracy dla słuchaczy i prezentacje multimedialne.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.2.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

Przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru, odpowiedzi ustna, opracowanie prezentacji, referatu, ćwiczenia w grupach, odgrywanie scenek sytuacyjnych.

W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków.

4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy komunikacji i pracy socjalnej

4.3.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Zrozumienie wpływu komunikacji na życie społeczne.
- Omówienie funkcji i roli rodziny.
- Identyfikowanie występujących problemów i postaw społecznych.
- Poznanie zjawiska wykluczenia społecznego.
- Poznanie przepisów prawa z zakresu pomocy społecznej.
- Poznanie metod i technik pracy socjalnej.

4.3.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- scharakteryzować funkcję rodziny,
- omówić problemy rodziny w odniesieniu do niepełnosprawności,
- omówić przyczyny występowania problemów społecznych i wykluczenia społecznego,
- scharakteryzować proces komunikacji i negocjacji,
- omówić politykę społeczną państwa,
- posługiwać się metodami i technikami pracy socjalnej,
- zastosować metody i techniki negocjacji i rozwiązywania konfliktów,
- budować relacje w najbliższym środowisku.

4.3.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 7. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
1. Procesy zachodzące w życiu społecznym	6	1) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości 2) opisuje interakcje interpersonalne 3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym	- opisać zachowania społeczne jednostki i zbiorowości - opisać interakcje interpersonalne - opisać nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym
2. Rodzina i jej wpływ na funkcjonowanie człowieka w różnych okresach rozwojowych	7	2) opisuje funkcje rodziny	1) wymienia funkcje rodziny 2) określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka	- wymienić funkcje rodziny - określić wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka
3. Cele i zadania polityki społecznej państwa	6	3) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa	1) wymienia cele polityki społecznej państwa 2) opisuje zadania polityki społecznej państwa 3) wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania	- wymienić cele polityki społecznej państwa - opisać zadania polityki społecznej państwa - wymienić instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania
4. Problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie	6	4) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych 2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości	- opisać przyczyny i skutki problemów społecznych - wykazać wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki
5. Wykluczenie społeczne jednostki i grupy	6	5) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy 2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy	- opisać czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy - określić skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
6. Przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych	7	6) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych	1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych 2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych - scharakteryzować zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej
7. Metody i techniki pracy socjalnej	7	7) dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej	1) wymienia metody pracy socjalnej 2) rozróżnia techniki pracy socjalnej 3) dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić metody pracy socjalnej - rozróżniać techniki pracy socjalnej - dobierać narzędzia do realizacji zaplanowanych działań
8. Przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych	8	8) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych 9) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (1) rozróżnia występujące problemy społeczne 2) wymienia przyczyny występowania problemów społecznych 3) wymienia metody rozwiązywania problemów społecznych 4) opisuje metody rozwiązywania problemów społecznych 5) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej 6) opisuje działania opieunki środowiskowej 7) pomagać osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów 8) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać występujące problemy społeczne - wymienić przyczyny występowania problemów społecznych - wymienić metody rozwiązywania problemów społecznych - opisać działania opieunki środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów - opisać metody rozwiązywania problemów społecznych - diagnozować problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej - opisywać sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
9. Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym	7	10) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym 11) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym 2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej 3) określa relacje sąsiedzkie 4) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej 5) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym - określać relacje sąsiedzkie - opisywać zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej - dobierać sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej - rozpoznać możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej
10. Zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych		12) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	1) opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych 2) opisuje skutki łamania zasad etycznych 3) omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej 4) przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 5) przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych	<ul style="list-style-type: none"> - opisać zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych - opisać skutki łamania zasad etycznych - przestrzegać tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy - omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej - przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych
11. Zasady komunikacji interpersonalnej		13) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	1) wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania 2) określa zasady komunikacji interpersonalnej 3) charakteryzuje aktywne metody słuchania	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania - określić zasady komunikacji interpersonalnej - scharakteryzować aktywne metody słuchania

4.3.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- filmy dydaktyczne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)
- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, seminarium, dyskusję dydaktyczną (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów lub giełda pomysłów)
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń; biblioteczkę zawodową wyposażoną w dokumentację, instrukcje, przewodniki, regulaminy, przepisy prawa, wzory dokumentów stosowanych w pracy opieunki środowiskowej

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w sali lekcyjnej: wyposażonej w stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką i ze skanerem oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą multimedialną. W sali lekcyjnej powinny znajdować się zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne i symulacyjne, czasopisma branżowe, podręczniki, schematy, modele zachowań i stylów negocjacji, filmy poglądowe, pakiety edukacyjne dla słuchaczy, karty samooceny, karty pracy dla słuchaczy i prezentacje multimedialne.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.3.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.4. Program nauczania dla przedmiotu: Elementy języka migowego

4.4.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Kształtowanie nawyku uważnego słuchania i komunikowania się z innymi.
- Wykorzystywanie metod alternatywnych, komunikacji totalnej oraz elementów Polskiego Języka Migowego

4.4.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- komunikować się z podopiecznym pomimo trudności językowych
- formułować myśli i planować działania w oparciu o alternatywne formy komunikacji z otoczeniem
- odczytywać komunikaty w oparciu o polski alfabet palcowy i znaki liczb,
- przekazywać komunikaty w oparciu o polski alfabet palcowy i znaki liczb,
- wykorzystywać zdobyte umiejętności w praktyce kontaktów interpersonalnych
- eliminować stan frustracji i sytuacji stresowej u podopiecznego.

4.4.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 8. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności uczestnika
1. Daktylografia	8	1) przedstawia zasady przekazywania alfabetu palcowego. 2) prezentuje znaki liter i digrafów 3) przedstawia zasady przekazywania liczebników głównych i ich znaki	1) prezentuje pojedyncze znaki liter i/lub liczebników głównych	- zamigać komunikat składający się z ciągu konwencjonalnych znaków gestykulacyjnych (znaków migowych) określających poszczególne litery i/lub liczby.
2. Ideografia	10	1) przedstawia zasady porozumiewania się systemem językowo – migowym. 2) prezentuje 100 znaków pojęciowych języka migowego połączonych ze słownictwem branżowym opieki środowiskowej	2) prezentuje układ palców i dłoni u obu rąk, położenie rąk w stosunku do ciała oraz ruch wchodzący w skład całości znaku.	- synchronizować znaki pojęciowe języka migowego z mową oralną (przekaz ustny) i mową ciała
3. Kompetencje personalne i społeczne		1) rozpoznaje sytuacje nietypowe w środowisku pracy	3) rozpoznaje sytuacje nietypowe w środowisku pracy 4) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka	- podjąć działania w sytuacji nietypowej - ocenić skutki podejmowanych działań w sytuacjach nietypowych

4.4.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- filmy dydaktyczne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)
- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, metoda projektu
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna

Materiał realizowany poprzez fazę wprowadzająco-utrwalającą, której celem jest zapoznanie ze słownictwem zawodowym opieki środowiskowej oraz stworzenie okazji do ćwiczeń o charakterze komunikacyjnym.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, filmy edukacyjne, gry edukacyjne umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Stoliki ułożone w półkolu, tak aby każdy miał dobrą widoczność w kierunku lektora, tablicy i innych uczestników zajęć. Lektor odpowiednio przygotowany tzn.: ciemne, jednobarwne ubranie, tak aby ręce były dobrze widoczne, a gesty czytelne dla odbiorców.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.4.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.5. Program nauczania dla przedmiotu: Opieka i pielęgnacja człowieka

4.5.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie zasad prowadzenia profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia osoby podopiecznej.
- Planowanie i organizowanie opieki nad osobą chorą i niepełnosprawną w środowisku domowym.
- Poznanie metod i technik zabiegów pielęgnacyjnych u osoby chorej i niepełnosprawnej w środowisku domowym.
- Poznanie sposobów wspierania osoby podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

4.5.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- scharakteryzować potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspakajania,
- scharakteryzować podstawowe objawy schorzeń oraz objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu i życiu osoby podopiecznej,
- wyjaśnić pojęcia z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia,
- objaśnić zasady zdrowego odżywiania i zapoznać z zasadami żywienia dietetycznego,
- rozpoznać sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej,
- dobrać metodę, technikę oraz narzędzia do pracy socjalnej i do realizacji działań opiekuńczych,
- dobrać zabiegi opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej,
- opisać rodzaj i zakres pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych osoby podopiecznej,
- zapoznać się z algorytmami czynności zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych,
- zapoznać się z zasadami profilaktyki odleżyn i odparzeń,
- zapoznać się z zasadami stosowania środków przeciwzapalnych i podawania leków,
- zapoznać się z zasadami korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych,
- objaśnić zakres i zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osoby podopiecznej.

4.5.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 9. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
1. Skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka	1	1) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka	1) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy 2) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy 3) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy - rozpoznać źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy - określić sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych
2. Organizacja stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1	2) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami 3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - określić zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska - określić zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami - przygotowywać stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
3. Środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych	1	3) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej 2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać środki ochrony indywidualnej - określać zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
4. Rozwój człowieka w różnych okresach życia	4	4) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia 2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych	<ul style="list-style-type: none"> - opisać rozwój człowieka w różnych okresach życia - rozpoznać objawy zaburzeń rozwojowych
5. Potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania	6	5) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka 2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka 3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka - opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka - dobierać sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej
6. Budowa organizmu człowieka	6	6) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka 2) omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka - omówić budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
7. Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej	9	7) rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej	1) wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii 2) określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych 3) opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego 4) opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić podstawowe pojęcia z zakresu patologii - opisać objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego - opisać objawy zaburzeń zdrowia psychicznego - określić etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych
8. Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną	5	8) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki 2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej 3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej 4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki - oceniać ograniczenia osoby podopiecznej - dobierać planowane działania do stanu osoby podopiecznej - dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
9. Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej	4	9) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej 2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną 3) osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji 4) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od	<ul style="list-style-type: none"> - określać rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej - opisać sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji - wskazać zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
			warunków życia osoby podopiecznej	
10. Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	9	10) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej 2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej 3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej 4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej - określać udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej - rozpoznać sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej - rozpoznać problemy osoby podopiecznej
11. Indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie	8	11) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie	1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki 2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej 3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić elementy indywidualnego planu opieki - opracować indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej - opracować indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
12. Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną	6	12) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną 2) dokumentuje prowadzone działania 3) analizuje prowadzoną dokumentację 4) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje dokumentów obowiązujących - w pracy z osobą podopieczną - dokumentować prowadzone działania - analizować prowadzoną dokumentację - wprowadzać zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
13. Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej	6	13) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych 2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych 3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić środki i materiały do wykonywania - zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych - dobierać narzędzia do wykonywania zabiegów - higienicznych i pielęgnacyjnych - wymieniać kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych
14. Opiekowanie się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej	8	14) opiekuje się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej	1) opisuje etapy choroby przewlekłej 2) opisuje zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej 3) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej 4) opisuje zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej	<ul style="list-style-type: none"> - opisać etapy choroby przewlekłej - rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej - opisać zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej - opisać zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
15. Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej	8	15) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej klasyfikuje stopnie odleżyn dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoodleżynowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej dobierać środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej opisywać czynności należące do profilaktyki przeciwoodleżynowej określić zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej klasyfikować stopnie odleżyn
16. Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej	8	16) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego rozdziela rodzaje zabiegów przeciwzapalnych opisuje rodzaje okładów i kompresów rozdziela techniki wykonywania okładów i kompresów stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych 	<ul style="list-style-type: none"> opisać przyczyny i objawy procesu zapalnego opisać rodzaje okładów i kompresów rozdzielić rodzaje zabiegów przeciwzapalnych rozdzielić techniki wykonywania okładów i kompresów rozdzielić techniki wykonywania okładów i kompresów



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
17. Pomoc osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	6	17) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności 2) rozróżnia drogi podawania leków 3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzić zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności - rozróżnić drogi podawania leków - pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
18. Pomoc osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	6	18) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych 3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych - opracować wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych - stosować sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
19. Pomoc osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi	6	19) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej 2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków 3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej - planować rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków - dobierać sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej
20. Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia	7	20) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia 2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia 3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania 4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego 5) przygotowuje dietetyczne posiłki 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia - opisać czynniki zdrowego stylu życia - wykazać się znajomością zasad żywienia dietetycznego - objaśnić zasady zdrowego odżywiania - przygotować dietetyczne posiłki
21. Cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		21) przedstawia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej 2) dobiera rodzaj usług do potrzeb podopiecznego 3) określa kompetencje opieunki środowiskowej, 4) jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określać kompetencje opieunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)		Oczekiwane efekty uczeni się – czynności słuchacza
22. Zasady komunikacji interpersonalnej		22) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	1) wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania 2) określa zasady komunikacji interpersonalnej 3) charakteryzuje aktywne metody słuchania	- wymienić zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania - określić zasady komunikacji interpersonalnej - scharakteryzować aktywne metody słuchania
23. Aktualizacja wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych		23) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	1) opisuje podstawowy zakres wiedzy i umiejętności zawodowych 2) analizuje własne kompetencje 3) wyznacza sobie cele rozwojowe 4) planuje własny rozwój zawodowy	- analizować własne kompetencje - opisać podstawowy zakres wiedzy i umiejętności zawodowych - planować własny rozwój zawodowy - wyznaczać sobie cele rozwojowe
24. Kieruje wykonaniem zadania		24) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	1) ustala kolejność wykonywania zadań 2) monitoruje proces wykonywania zadań	

4.5.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- filmy dydaktyczne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)
- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)

- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, seminarium, dyskusję dydaktyczną (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów lub giełda pomysłów)
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna,

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń; bibliotekę zawodową wyposażoną w dokumentację, instrukcje, przewodniki, regulaminy, przepisy prawa, wzory dokumentów stosowanych w pracy opieunki środowiskowej

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia dydaktyczne powinny być prowadzone w pracowni wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza), stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, urządzenie wielofunkcyjne, pakiety programów biurowych i graficznych, projektor multimedialny, tablicę interaktywną. W sali lekcyjnej powinny znajdować się zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne i symulacyjne, czasopisma branżowe, katalogi, wzory dokumentacji, schematy rozwoju, pakiety edukacyjne dla słuchaczy, karty samooceny, karty pracy dla słuchaczy i prezentacje multimedialne

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonanych. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp

do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.5.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

Przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru, odpowiedzi ustna, sprawdzian pisemny, opracowanie prezentacji, referatu.

W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych słuchaczy powinno odbywać się systematycznie. Należy zwrócić uwagę na aktywność słuchacza na zajęciach, terminowość i dokładność wykonania zadanych zadań, współpracę w zespole.

4.6. Program nauczania dla przedmiotu: Organizacja opieki środowiskowej

4.6.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Poznanie metodyki pracy opiekunki środowiskowej.
- Poznanie zasad obowiązujących przy wykonywaniu zadań zawodowych.
- Udział opiekunki środowiskowej w pracy zespołowej.

4.6.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- wyjaśnić regulacje prawne dotyczące ochrony pracy,
- określić zadania i uprawnienia instytucji oraz służb sprawujących nadzór nad warunkami pracy opiekunki środowiskowej,
- rozróżnić pojęcia i opisać wymagania dotyczące bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i ergonomii w pracy opiekunki środowiskowej,
- określić prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- stosować procedury higieniczne w wykonywaniu pracy opiekuńczo-pielęgnacyjnej,
- zaplanować opiekę uwzględniając indywidualną sytuację osoby podopiecznej,
- określić zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym w celu zorganizowania wsparcia na rzecz osoby podopiecznej,
- planować pomoc w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej,
- dokumentować współpracę z osobą podopieczną,
- prowadzić sprawozdawczość działalności zawodowej,
- określić wzorzec postawy zawodowej i kompetencji opiekunki środowiskowej
- wykonać analizę rozwiązań technicznych i organizacyjnych wpływających na poprawę warunków i jakości pracy.

4.6.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia=

Tabela 10. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
1. Prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	1) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - wymienić prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy - omówić konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
2. Przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych	6	2) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych	1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych 2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych - scharakteryzować zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
3. Normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych	10	3) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić cele normalizacji krajowej - wyjaśnić, czym jest norma i wymienić cechy normy - rozróżnić oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej - korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
4. Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem	10	4) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej	1) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego 2) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - ocenić możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym - planować techniki monitorowania działań opiekuńczych - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
5. Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej	6	5) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej	1) wymienia instytucje opieki zdrowotnej 2) rozróżnia rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej 3) planuje pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić instytucje opieki zdrowotnej - rozróżnić rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej - planować pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
6. Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej	7	6) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej	1) wymienia rodzaje pomocy społecznej 2) dobiera rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej 3) wnioskuję do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje pomocy społecznej - dobierać rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej - wnioskować do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej
7. Formy i metody organizowania czasu wolnego	7	7) określa formy i metody organizowania czasu wolnego	1) wymienia formy organizowania czasu wolnego 2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną 3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić formy organizowania czasu wolnego - różnicować sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną - rozpoznąć zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego
8. Organizacja różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	7	8) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego 2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej 3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku 4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby spędzania czasu wolnego - sporządzać wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku - rozpoznąć potrzeby kulturowe osoby podopiecznej - dobierać zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
9. Kompetencje personalne i społeczne		9) wymienia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	1) omawia zasady kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych 2) opisuje zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych 3) przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	<ul style="list-style-type: none"> - opisać skutki łamania zasad etycznych - przestrzegać zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych - omówić zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej

4.6.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- filmy dydaktyczne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)
- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, seminarium, dyskusję dydaktyczną (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów lub giełda pomysłów)

- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń; biblioteczkę zawodową wyposażoną w dokumentację, instrukcje, przewodniki, regulaminy, przepisy prawa, wzory dokumentów stosowanych w pracy opieunki środowiskowej

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w:

1. pracowni organizacji czasu wolnego wyposażonej w:

- sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, monitor, komputer lub laptop, projektor lub rzutnik pisma, sprzęt nagłaśniający, odtwarzacz DVD, i zestawy płyt CD, DVD,
- instrumenty muzyczne,
- sprzęt sportowy oraz sprzęt do gier i zabaw ruchowych,
- sprzęt turystyczny,
- sprzęt fotograficzny,
- biblioteczkę,
- gry stolikowe i towarzyskie, służące do rozwijania umiejętności praktycznych związanych z konstruktywnym spędzaniem czasu wolnego, puzzle, łamigłówki, krzyżówki, przybory piśmiennicze,
- sprzęt, materiały i przybory do szycia, haftowania, wyszywania,

2. pracowni wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w:

- stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza),
- stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu,

- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.6.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

Do sprawdzania osiągnięć szkolnych słuchaczy proponuje się zastosować test wielokrotnego wyboru, test z zadaniami krótkiej odpowiedzi, odpowiedź ustną, opracowanie prezentacji, referatu. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. Proces oceniania powinien być prowadzony systematycznie, na podstawie określonych kryteriów. Systematyczna kontrola i ocena postępów słuchacza umożliwi prowadzącemu dostosowanie metod nauczania, organizacyjnych form pracy oraz środków dydaktycznych do możliwości poznawczych słuchacza/uczestnika. Podczas kontroli i oceny dokonywanej w formie ustnej, należy zwracać uwagę na merytoryczną jakość wypowiedzi, poprawne stosowanie pojęć i poprawność wnioskowania. Podczas obserwacji pracy słuchaczy należy zwracać uwagę na: określanie roli i znaczenia prawa, korzystanie z aktów prawnych regulujących problemy podopiecznego, sporządzanie dokumentacji, stosowanie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, aktywne i systematyczne uczestnictwo w zajęciach.

4.7. Program nauczania dla przedmiotu: Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych

4.7.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Nabycie umiejętności organizacji stanowiska pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.
- Wykonywanie działań opiekuńczo-higienicznych u osoby podopiecznej.
- Wykonywanie czynności pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej.
- Podejmowanie pracy w zespole na rzecz osoby podopiecznej.

4.7.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- przygotować stanowisko pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii,
- stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- realizować zadanie w wyznaczonym czasie,
- wykonywać czynności opiekuńczo-higieniczne zgodnie z algorytmem,
- wykonywać zabiegi przeciwzapalne zgodnie z zasadami,
- wdrażać osobę podopieczną i jej rodzinę do samoopieki,
- stosować profilaktykę przeciwozleźynową u osoby podopiecznej,
- dobierać przedmioty pomocnicze i sprzęt ortopedyczny stosownie do potrzeb osoby podopiecznej,
- wspierać osobę podopieczną w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza,
- współpracować w zespole.

4.7.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 11. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności słuchacza
1. Organizacja stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1	1) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami 3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - określać zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, - przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska - określać zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami - przygotowywać stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności słuchacza
2. Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną	12	2) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki 2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej 3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej 4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawać możliwości osoby podopiecznej - do sprawowania samo opieki - oceniać ograniczenia osoby podopiecznej - dobierać planowane działania do stanu osoby - podopieczne - dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
3. Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej	10	3) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, 4) dokumentacji sytuację zdrowotną, 5) społeczną i materialną osoby podopiecznej	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej 2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji 3) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - określić rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej - i materialnej osoby podopiecznej - opisać sytuację zdrowotną, społeczną i materialną - osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji - wskazać zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej
4. Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	13	6) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej 2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej 3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej 4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej - rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej - określić udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej - rozpoznać problemy osoby podopiecznej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności słuchacza
5. Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie	15	7) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie	1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki 2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej 3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić elementy indywidualnego planu opieki - opracować indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej - opracować indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
6. Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych	10	8) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną 2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną	<ul style="list-style-type: none"> - opisać techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną - stosować metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
7. Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną	12	9) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną 2) dokumentuje prowadzone działania 3) analizuje prowadzoną dokumentację 4) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną - analizować prowadzoną dokumentację - wprowadzać zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
8. Usługi opiekuńcze zgodne z procedurami i standardami opieki	12	10) świadczy usługi opiekuńcze zgodnie z procedurami i standardami opieki	1) wymienia czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej 2) wykonuje czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne zgodnie z procedurami i standardami opieki	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej - wykonać czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne zgodnie z procedurami i standardami opieki



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności słuchacza
9. Objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej	22	11) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej	1) opisuje zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej 2) interpretuje objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu 3) udziela pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - opisać zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej - udzielać pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej - interpretować objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu
10. Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej	12	12) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych 2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych 3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych - wymienić kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych - dobierać narzędzia do wykonywania zabiegów - higienicznych i pielęgnacyjnych
11. Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej		13) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej	1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej 2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej 3) klasyfikuje stopnie odleżyn 4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej 5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoleżynowej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej - dobierać środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej - opisać czynności należące do profilaktyki przeciwoleżynowej - określić zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej - klasyfikować stopnie odleżyn



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności słuchacza
12. Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej	20	14) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej	1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego 2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych 3) opisuje rodzaje okładów i kompresów 4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów 5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu 6) zabiegów przeciwzapalnych	<ul style="list-style-type: none"> - opisać przyczyny i objawy procesu zapalnego - opisać rodzaje okładów i kompresów - rozróżnić rodzaje zabiegów przeciwzapalnych - rozróżnić techniki wykonywania okładów i kompresów - stosować algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych
13. Sposoby pomocy podopiecznym w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	18	15) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności 2) rozróżnia drogi podawania leków 3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzić zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności - rozróżnić drogi podawania leków - pomagać osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w - przypadku osób, które nie są w stanie - samodzielnie przyjąć leku, również podawać go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się czynności słuchacza
14. Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia	25	16) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia	1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia 2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia 3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania 4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego 5) przygotowuje dietetyczne posiłki	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia - opisać czynniki zdrowego stylu życia - wykazać się znajomością zasad żywienia dietetycznego - objaśnić zasady zdrowego odżywiania - przygotować dietetyczne posiłki
15. Kompetencje personalne i społeczne		17) wymienia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka 18) przedstawia zasady kultury osobistej i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	1) wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej 2) opisać zasady etyczne podczas świadczenia usług opiekuńczych 3) przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy	<ul style="list-style-type: none"> - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określić kompetencje opiekuńki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
16. Organizacja pracy małych zespołów		19) planuje prace zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań 20) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań 21) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	1) wyznacza zadania członkom zespołu 2) wskazuje osoby do wykonania zadania 3) ustala kolejność wykonywania zadań	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśniać sposób wykonania zadania - rozpoznać możliwości i umiejętności członków zespołu - przewidzieć skutki niewłaściwego doboru osób do zadań - monitorować proces wykonywania zadań

4.7.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Należy stosować aktywizujące metody nauczania związane z różnym stopniem aktywności słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem metod podających, eksponujących, wzrokowych i wzrokowo-słuchowych. Wyborowi metody towarzyszy namysł nad celami zajęć, poziomem intelektualnym słuchaczy, predyspozycji prowadzącego oraz dostępnością mediów, środków dydaktycznych.

Proponowane metody nauczania:

- aplikacje internetowe (Quizizz, Quizlet, Kahoot, Learning App)
- filmy dydaktyczne
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, metoda zajęć praktycznych)
- metody podające (opis, opowiadanie, pogadanka, wykład informacyjny, objaśnienia, praca ze źródłem drukowanym)
- metody oglądowe (pokaz, obserwacja, demonstracja, prezentacja)
- metody aktywizujące: metodę przypadków, metodę sytuacyjną, inscenizację, gry dydaktyczne, seminarium, dyskusję dydaktyczną (techniki realizacji dyskusji: okrągły stół, wielokrotna, panelowa, metaplan, burza mózgów lub giełda pomysłów)
- metody problemowe (nauczanie problemowe, wykład problemowy, metoda badawcza).

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń; biblioteczkę zawodową wyposażoną w dokumentację, instrukcje, przewodniki, regulaminy, przepisy prawa, wzory dokumentów stosowanych w pracy opieunki środowiskowej

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być realizowane w:

1. Pracowni opiekuńczo-higieniczna wyposażonej w:
 - łóżka szpitalne z pełnym wyposażeniem,
 - fantomy osoby dorosłej do nauki czynności higienicznych,
 - szafki i stoliki przyłóżkowe z regulowanym blatem,
 - materace przeciwoleżynowe, pościel, bieliznę pościelową i osobistą, parawany,
 - pojemnik na brudną bieliznę, pojemniki na odpady,
 - urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych,
 - wyroby medyczne do pielęgnacji osoby leżącej, środki pielęgnacyjne,
 - termometry, aparaty do mierzenia ciśnienia, glukometr,
 - apteczkę pierwszej pomocy,
 - udogodnienia przeciwoleżynowe,
 - wózek inwalidzki, balkonik,
 - środki opatrunkowe, środki ochrony osobistej, środki czystości.
2. Pracowni gospodarstwa domowego i kulinarna wyposażonej w:
 - zestaw mebli kuchni domowej oraz wyposażenie ułatwiające osobom starszym samodzielne przygotowywanie posiłków,
 - plansze ilustrujące skład poszczególnych produktów spożywczych,
 - książki kucharskie,
 - zastawę stołową,
 - sprzęt gospodarstwa domowego.
3. Pracowni wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w:
 - stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza),

- stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.7.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.8. Program nauczania dla przedmiotu: Wsparcie samodzielności osoby podopiecznej

4.8.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Poznanie przedmiotów wspomagających aktywność osoby z niepełnosprawnością.
- Wykorzystanie sprzętu specjalistycznego, w tym rehabilitacyjnego do codziennej aktywności osoby niepełnosprawnej.
- Wykorzystanie technik i metod terapii zajęciowej do aktywizacji osoby niepełnosprawnej.
- Przygotowanie osoby podopiecznej i rodziny do czynności samoopiekuńczych i samopielęgnacyjnych.

4.8.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- omówić cele aktywności fizycznej,
- dokonać podziału sprzętu rehabilitacyjnego,
- dostosować rodzaj sprzętu rehabilitacyjnego do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej,
- określić zasady bezpieczeństwa i higieny pracy wynikające z zastosowania sprzętu rehabilitacyjnego,
- przygotować osobę podopieczną do korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego,
- scharakteryzować cele i zadania terapii zajęciowej,
- opisać formy, metody i techniki terapii zajęciowej,
- przygotować scenariusz zajęć terapeutycznych,
- przeprowadzić zajęcia terapeutyczne zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ocenić wykonane zadania,
- dostosować rodzaj zajęć terapeutycznych do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej,
- przygotować rodzinę osoby podopiecznej do pełnienia funkcji opiekuńczych,
- przygotować rodzinę i osobę podopieczną do wykonywania czynności pielęgnacyjnych,

- wprowadzać rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy.

4.8.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 12. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
1. Metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych	10	1) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną 2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną	<ul style="list-style-type: none"> - opisać techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną - stosować metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
2. Organizacja wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem	22	2) organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym 2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego 3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej 4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej 5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać możliwości wsparcia osoby podopiecznej - ze strony środowiska lokalnego - opisać zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej - ocenić możliwości wsparcia osoby podopiecznej - w środowisku lokalnym - współdziałać z innymi osobami, organizacjami - i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej - planować techniki monitorowania działań opiekuńczych



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
3. Sposoby wsparcia osoby z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	18	3) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ew)	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych 3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego - i przedmiotów ortopedycznych - stosować sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy - opracować wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych
4. Sposoby pomocy osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi	15	4) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej 2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków 3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej - planować rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków - dobierać sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
5. Metody pracy i środki do utrzymania mieszkania w czystości	18	5) dobiera metody i środki do utrzymania mieszkania w czystości (ew)	1) wymienia środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej 2) dobiera środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej 3) wykonuje czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej - wykonać czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości osobistej - dobierać środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej
6. Procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych	10	6) stosuje procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych (ep)	1) wymienia procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych 2) stosuje procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych - stosować procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego
7. Rozwiązywanie problemów społecznych i osobistych	12	7) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych	1) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej 2) opisuje działania opiekuńcze środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów 3) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozować problemy społeczne osoby podopiecznej - diagnozować problemy osobiste osoby podopiecznej - opisać działania opiekuńcze środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów - opisać sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej
8. Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym	8	8) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym 2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym - dobierać sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
9. Relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej	8	9) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej	1) określa relacje sąsiedzkie 2) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej 3) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - określić relacje sąsiedzkie - rozpoznać możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej - opisać zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej
10. Formy i metody organizowania czasu wolnego	8	10) określa formy i metody organizowania czasu wolnego	1) wymienia formy organizowania czasu wolnego 2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną 3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić formy organizowania czasu wolnego - różnicować sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną - rozpoznać zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego
11. Organizacja różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	8	11) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego 2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej 3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku 4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby spędzania czasu wolnego - rozpoznać potrzeby kulturowe osoby podopiecznej - sporządzać wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku - dobierać zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej
12. Metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności	9	12) analizuje metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności	1) rozróżnia metody usprawniania osoby podopiecznej 2) ocenia możliwości aktywizacji osoby podopiecznej 3) dobiera formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić metody usprawniania osoby podopiecznej - ocenić możliwości aktywizacji osoby podopiecznej - dobierać formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
13. Planowanie metod, formy, techniki i środków terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej	9	13) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej	1) rozróżnia metody, techniki i formy terapii zajęciowej 2) identyfikuje potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej 3) stosuje elementy terapii zajęciowej	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić metody, techniki i formy terapii zajęciowej - identyfikować potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej - stosować elementy terapii zajęciowej
14. Przygotowanie podopiecznego oraz jego rodzinę do samoopieki i samopielęgnacji	9	14) przygotowuje osobę podopieczną oraz jej rodzinę do samoopieki i samopielęgnacji	1) ocenia możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji 2) opracowuje zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samopielęgnacji 3) opisuje sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samopielęgnacji	<ul style="list-style-type: none"> - ocenić możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji - opracować zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samopielęgnacji - opisać sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samopielęgnacji
15. Sposoby wsparcia podopiecznych w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności	4	15) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności	1) wymienia pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności 2) opisuje zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności - opisać zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności



Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
16. Zasady bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej	10	16) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej	1) wymienia metody aktywizowania osoby podopiecznej 2) wskazuje sposoby aktywizacji osoby podopiecznej 3) rozpoznaje zainteresowania osoby podopiecznej 4) dobiera rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań 5) wskazuje zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić metody aktywizowania osoby podopiecznej - wskazać sposoby aktywizacji osoby podopiecznej - rozpoznawać zainteresowania osoby podopiecznej - dobierać rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań - wskazać zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej
17. Cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka		17) przedstawia cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	1) wymienia rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej 2) dobiera rodzaj usług do potrzeb podopiecznego 3) określa kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje usług świadczonych osobie podopiecznej - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
18. Planowanie wykonanie zadania		18) planuje wykonanie zadania	1) planuje czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych 2) realizuje zadania w wyznaczonym czasie 3) ocenia stopień realizacji zadania 4) analizuje skutki realizacji zadania	<ul style="list-style-type: none"> - planować czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych - realizować zadania w wyznaczonym czasie - oceniać stopień realizacji zadania - analizować skutki realizacji zadania
19. Praca zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań		19) planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	1) wyznacza zadania członkom zespołu 2) wyjaśnia sposób wykonania zadania	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczać zadania członkom zespołu - wyjaśniać sposób wykonania zadania

Tematy zajęć	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
20. Dobieranie osób do wykonania przydzielonych zadań		20) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	1) rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu 2) wskazuje osoby do wykonania zadania 3) przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań	- rozpoznać możliwości i umiejętności członków zespołu - wskazać osoby do wykonania zadania - przewidzieć skutki niewłaściwego doboru osób do zadań
21. Kierowanie wykonaniem przydzielonych zadań		21) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	1) ustala kolejność wykonywania zadań 2) monitoruje proces wykonywania zadań	- ustalić kolejność wykonywania zadań - monitorować proces wykonywania zadań

4.8.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

- prezentacja, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, aktywizująca metoda tekstu przewodniego, praca w grupach, praca w parach, ćwiczenia praktyczne w grupach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie lub grupowo.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-3 słuchaczy. W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń; bibliotekę zawodową wyposażoną w dokumentację, instrukcje, przewodniki, regulaminy, przepisy prawa, wzory dokumentów stosowanych w pracy opieunki środowiskowej

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w:

1. pracowni organizacji czasu wolnego wyposażonej w:

- sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, monitor, komputer lub laptop, projektor lub rzutnik pisma, sprzęt nagłaśniający, odtwarzacz DVD, i zestawy płyt CD, DVD,
- instrumenty muzyczne,
- sprzęt sportowy oraz sprzęt do gier i zabaw ruchowych,
- sprzęt turystyczny,
- sprzęt fotograficzny,
- biblioteczkę,
- gry stolikowe i towarzyskie, służące do rozwijania umiejętności praktycznych związanych z konstruktywnym spędzaniem czasu wolnego, puzzle, łamigłówki, krzyżówki, przybory piśmiennicze,
- sprzęt, materiały i przybory do szycia, haftowania, wyszywania,
- materiały i przybory malarsko-plastyczne, materiały do malowania, filcowania, plastelinę, masę solną, papierową.

2. pracowni wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażonej w:

- stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza),
- stanowisko komputerowe dla prowadzącego połączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu,
- urządzenie wielofunkcyjne,
- pakiety programów biurowych i graficznych,
- projektor multimedialny,
- tablicę interaktywną.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.8.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.9. Program nauczania dla przedmiotu: Język obcy w pomocy społecznej

4.9.1 Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- Komunikowanie się w celu realizacji zadań zawodowych.
- Poznanie specjalistycznego słownictwa zawodowego.
- Posługiwanie się terminologią i wiedzą specjalistyczną w języku obcym.
- Komunikacja w pracy zespołowej.

4.9.2 Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- posługiwać się dokumentacją zawodową w języku obcym,
- rozumieć ze słuchu instruktażowe materiały wideo,
- prowadzić pisemną korespondencję zawodową,
- prowadzić konwersację związaną z realizacją zadań zawodowych,
- prowadzić negocjacje z klientami,
- opisywać wykonywane czynności zawodowe,
- korzystać ze słowników zawodowych i literatury specjalistycznej,
- przedstawiać swoje umiejętności i cechy osobowe,
- komunikować się w zespole.

4.9.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 13. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)
1. Obsługa klienta w języku obcym	6	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiadać na pytania stawiane w języku obcym - przeprowadzić rozmowę w języku obcym dotyczącą wykonywania zadań zawodowych - porozumieć się w zakresie organizacji stanowiska pracy - przeprowadzić rozmowę z zakresu zadań zawodowych dotyczącą wykonywanych czynności - przeprowadzić rozmowę dotyczącą reorganizacji stanowiska pracy
2. Komunikacja za pomocą słowa pisanego	6	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić korespondencję e-mailową - pozyskać informacje na temat zadań do realizacji - poinformować o postępie prac i napotkanych problemach - odmówić wykonania zadania zawodowego ze względu na zagrożenie
3. Poszukiwanie pracy	6	<ul style="list-style-type: none"> - odczytać oferty pracy w języku obcym - przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną z pracodawcą bazującą na CV - opisać swoje doświadczenie zawodowe - opisać plany rozwoju osobistego
4. Słownictwo w branży społecznej	6	<ul style="list-style-type: none"> - zastosować obcojęzyczne słownictwo w powiązaniu z branżą społeczną - posłużyć się słownictwem zawodowym obcojęzycznym - przedstawić wykonywane zadania zawodowe - przedstawić sposoby wykonania prac i użyte techniki i metody
5. Pozyskiwanie informacji ze źródeł obcojęzycznych	6	<ul style="list-style-type: none"> - korzystać ze słownika dwujęzycznego - pozyskać informację na temat wykonywanych czynności zawodowych - pozyskać informację na temat nowych metod stosowanych w opiece nad pacjentem - posłużyć się dokumentacją zawodową w języku obcym - dokonać tłumaczenia dokumentacji zawodowej



Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)
6. Rozmowa z pracodawcą i klientem	8	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić rozmowę w języku obcym dotyczącą wykonywania zadań zawodowych - porozumieć się w zakresie organizacji stanowiska pracy z osobą podopieczną i jej rodziną - przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną z pracodawcą bazującą na CV - przeprowadzić rozmowę z zakresu zadań zawodowych dotyczącą wykonywanych czynności - przeprowadzić rozmowę telefoniczną - przeprowadzić rozmowę dotyczącą reorganizacji stanowiska pracy - przeprowadzić negocjacje warunków pracy z pracodawcą
7. Komunikacja werbalna w zespole	8	<ul style="list-style-type: none"> - zaplanować w języku obcym zakres prac i kolejności ich wykonania - podzielić zakres prac pomiędzy pracowników - omówić mocne i słabe strony każde z pracowników - opisać swoje doświadczenie zawodowe - przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą członka zespołu
8. Komunikacja za pomocą słowa pisanego	6	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić korespondencję e-mailową - pozyskać informacje na temat zadań do realizacji - stworzyć CV i list motywacyjny - poinformować o postępie prac i napotkanych problemach - wykazać konieczność zwiększenia środków bezpieczeństwa, - przeprowadzić negocjacje dążące do rozwiązywania problemów
9. Komunikacja nie werbalna w zespole	6	<ul style="list-style-type: none"> - korzystać ze słownika dwujęzycznego - zaplanować w języku obcym zakres prac i kolejności ich wykonania - podzielić zakres prac pomiędzy pracowników - omówić mocne i słabe strony każde z pracowników - stworzyć harmonogram prac - przydzielić zadania pracownikom uzasadniając to ich kompetencjami
10. Zasady komunikacji interpersonalnej		<ul style="list-style-type: none"> - wymienić zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania - określić zasady komunikacji interpersonalnej - scharakteryzować aktywne metody słuchania

4.9.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

- ćwiczenia,
- inscenizacja,
- rozmowa,
- symulacja,
- metoda gier dydaktycznych,
- metoda projektów,
- metody doskonalące kompetencje komunikacyjne.

Obudowa dydaktyczna

Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 12 osób, z podziałem na zespoły 2-3 osobowe. Dominująca forma organizacyjna pracy słuchaczy: indywidualna, zróżnicowana. Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form nauczania. Praca z większą grupą jest formą najbardziej efektywną podczas wprowadzania nowego materiału oraz pracy z materiałem audiowizualnym. Technika pracy w parach będzie najefektywniejsza podczas prowadzenia dialogów lub prezentowania inscenizacji. W przygotowaniu projektów najlepiej sprawdzi się metoda pracy w małej grupie. Praca indywidualna pozwoli na uczenie się i samodzielne wykonanie ćwiczeń we własnym tempie oraz wybraną przez siebie metodą.

W trakcie prac ze słuchaczami należy pozostawiać im dodatkowy czas na własne prace związane z realizowanymi celami kształcenia. Dodatkowy czas należy też poświęcić na indywidualizowanie pracy słuchaczy w zależności od ich możliwości i potrzeb.

Materiały dydaktyczne: stanowiska komputerowe, zasoby internetowe, materiały multimedialne (prezentacje), filmy edukacyjne (filmy na CD, DVD), nagrania audio, audiobooki, pliki mp3, mp4, scenariusze zajęć, arkusze ćwiczeń, instrukcje do przeprowadzania ćwiczeń.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, filmy edukacyjne, gry edukacyjne umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej.

Warunki realizacji

W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne, powinny znajdować się: sprzęt audiowizualny, tablica multimedialna/interaktywna, odtwarzacz CD/DVD (lub inny odtwarzacz plików dźwiękowych), słowniki jedno – i dwujęzyczne ogólne oraz zawodowe, stanowiska komputerowe dla słuchaczy, stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla słuchaczy, obcojęzyczna dokumentacja zawodowa, obcojęzyczna literatura branży społecznej, instrukcje obsługi sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, schematy poszczególnych układów organizmu człowieka.

Przedmiot może być realizowany metodą na odległość np. E-learning, podobnie może odbywać się sprawdzenie osiągniętych wiadomości przez słuchacza/uczestnika, platforma moodle.

Wychodząc naprzeciw współczesnej edukacji KKZ w części zajęć teoretycznych może być prowadzony w systemie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i rodzaj nauki zdalnej pozostają w gestii nauczycieli i dyrekcji placówki zgodnie z panującymi w danym okresie warunkami.

Taka forma realizacji kursu wiąże się z wdrożeniem platform online do nauczania zdalnego, co pozwoli na swobodne prowadzenie zajęć teoretycznych w czasie rzeczywistym, przeprowadzanie testów, ankiet oraz zadawania prac domowych i semestralnych. Zajęcia mogą odbywać się w trybie LIVE i pozwolą słuchaczom na czynne uczestnictwo w zajęciach, zadawanie pytań, przedstawianie swoich uwag oraz prezentacji własnych dokonań. Możliwy jest także zapis video zajęć, co pozwala na uzupełnienie wiadomości przez osoby nieobecne na danych zajęciach. Do pracy na platformach cyfrowych potrzebny jest smartfon, tablet lub komputer oraz dostęp do Internetu. Przed rozpoczęciem pierwszych zajęć należałoby zorganizować wstępne szkolenie z zakresu samodzielnego korzystania z platformy edukacyjnej lub wskazać filmy szkoleniowe np. na platformie YouTube.

4.9.5 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną ćwiczeń, ich poprawność, formy przedstawienia. Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu. Organizator kursu może podwyższyć poziom kształcenia w zależności od kompetencji słuchaczy.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbą godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym).

W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

4.10. Program nauczania: Praktyka zawodowa 140 h

W trakcie praktyki zawodowej realizowanej w ramach KKZ SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych wyodrębnionego w zawodzie 341204 Opiekunka środowiskowa słuchacz będzie nabywał umiejętności zastosowania i doskonalenia wiadomości i umiejętności nabytych w czasie zajęć edukacyjnych.

Praktyka zawodowa: czas realizacji 4 tygodnie (140 godzin) realizowana w trakcie trwania kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu, zawartą pomiędzy dyrektorem podmiotu kształcącego a pracodawcą.

Osoba odbywająca praktykę zawodową zobowiązana jest do wykonywania pracy sumiennie i starannie oraz stosowania się do poleceń przełożonych, które dotyczą praktyki zawodowej, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa.

4.10.1 Cele ogólne

Cele ogólne to:

- Opanowanie przez słuchaczy umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia pracy w zawodzie,
- Zastosowanie i pogłębienie zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

4.10.2 Cele szczegółowe

Cele szczegółowe to:

- organizować opiekę oraz wsparcie społeczne osobie podopiecznej w warunkach rzeczywistych,
- sprawować opiekę nad osobą podopieczną w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny osobistej,
- pomagać osobie podopiecznej w czynnościach dnia codziennego,
- motywować osoby podopieczne do samodzielności oraz aktywności intelektualnej, fizycznej i społecznej.

Przed przystąpieniem do praktyk zawodowych słuchacz potrafi:

- a) W zakresie Bezpieczeństwo i higiena pracy w pomocy społecznej (BHP):
- wymienić przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
 - wymienić zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy opiekunki środowiskowej,
 - wyjaśnić zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce,

- wymienić prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadań zawodowych,
- zorganizować stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami,
- zabezpieczyć miejsce wypadku podczas pracy i wezwać pomoc,
- przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową (RKO),
- zorganizować udzielanie pomocy osobie podopiecznej,
- udzielić pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

b) W zakresie Podstaw psychologii

- scharakteryzować typy osobowości człowieka,
- scharakteryzować etapy rozwoju osobniczego człowieka,
- scharakteryzować role społeczne,
- dokonać podziału potrzeb człowieka,
- scharakteryzować sposoby zaspakajania potrzeb biopsychospołecznych,
- opisać objawy zaburzeń rozwojowych,
- opisać zachowania społeczne jednostki i zbiorowości,
- scharakteryzować problemy społeczne,
- opisać przyczyny i skutki problemów społecznych,
- omówić czynniki i skutki wykluczenia społecznego.

c) Z zakresu Podstawy komunikacji i pracy socjalnej:

- scharakteryzować funkcję rodziny,
- omówić problemy rodziny w odniesieniu do niepełnosprawności,
- omówić przyczyny występowania problemów społecznych i wykluczenia społecznego,
- scharakteryzować proces komunikacji i negocjacji,
- omówić politykę społeczną państwa,

- posługiwać się metodami i technikami pracy socjalnej,
- zastosować metody i techniki negocjacji i rozwiązywania konfliktów,
- budować relacje w najbliższym środowisku.

d) Z zakresu języka migowego (PJM)

- komunikować się z podopiecznym pomimo trudności językowych
- formułować myśli i planować działania w oparciu o alternatywne formy komunikacji z otoczeniem
- odczytywać komunikaty w oparciu o polski alfabet palcowy i znaki liczb,
- przekazywać komunikaty w oparciu o polski alfabet palcowy i znaki liczb,
- wykorzystywać zdobyte umiejętności w praktyce kontaktów interpersonalnych
- eliminować stan frustracji i sytuacji stresowej u podopiecznego

Jednocześnie słuchacz odbywający praktykę zawodową zobowiązany jest do:

- przestrzegania czasu pracy ustalonego w miejscu odbywania praktyki zawodowej,
- przestrzegania regulaminu pracy i ustalonego miejsca odbywania praktyki,
- przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych,
- dbania o dobro zakładu pracy w którym odbywa praktykę zawodową oraz ochrony jego mienie, a także zachowania w tajemnicy informacji, których ujawnienie mogłoby narazić zakład, w którym odbywa się praktyka zawodowa na szkodę,
- przestrzegania zasad współżycia społecznego,
- wykonywania pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych,
- dbania o należyty stan urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu odbywania praktyki zawodowej,
- stosowania środków ochrony zbiorowej, a także używania przydzielonych mu środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- niezwłocznego zawiadomienia opiekuna praktyk lub/i przełożonego o zauważonym w miejscu odbywania praktyk wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie,

- współdziałania z pracodawcą i opiekunem praktyki zawodowej w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

4.10.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Tabela 14. Materiał nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
Opieka i pielęgnacja człowieka	1) Organizacja stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	- przygotowywać stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
	2) Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki 2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej 3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej 4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej	- rozpoznać możliwości osoby podopiecznej - do sprawowania samo opieki - oceniać ograniczenia osoby podopiecznej - dobierać planowane działania do stanu osoby podopiecznej - dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
	3) Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej 2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej 3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej 4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej	- rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej - określać udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej - rozpoznać sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej - rozpoznać problemy osoby podopiecznej

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	4) Indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie	<ol style="list-style-type: none"> wymienia elementy indywidualnego planu opieki opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy indywidualnego planu opieki opracować indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej opracować indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
	5) Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną	<ol style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną dokumentuje prowadzone działania analizuje prowadzoną dokumentację wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną dokumentować prowadzone działania analizować prowadzoną dokumentację wprowadzać zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
	6) Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych dobierać narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych wymieniać kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	7) Opiekowanie się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje etapy choroby przewlekłej 2) opisuje zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej 3) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej 4) opisuje zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać etapy choroby przewlekłej - rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej - opisać zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej - opisać zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej
	8) Zapobieganie odleżynom i oparzeniom u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej 2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej 3) klasyfikuje stopnie odleżyn 4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej 5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoleżynowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej - dobierać środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej - opisywać czynności należące do profilaktyki przeciwoleżynowej - określić zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej - klasyfikować stopnie odleżyn
	9) Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego 2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych 3) opisuje rodzaje okładów i kompresów 4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów 5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać przyczyny i objawy procesu zapalnego - opisać rodzaje okładów i kompresów - rozróżnić rodzaje zabiegów przeciwzapalnych - rozróżnić techniki wykonywania okładów i kompresów - rozróżnić techniki wykonywania okładów i kompresów

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	10) Pomoc osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	<ol style="list-style-type: none"> 1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności 2) rozróżnia drogi podawania leków 3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzić zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności - rozróżnić drogi podawania leków - pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
	11) Pomoc osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych 3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych - opracować wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych - stosować sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	12) Pomoc osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej 2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków 3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej - planować rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków - dobierać sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej
	13) Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia 2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia 3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania 4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego 5) przygotowuje dietetyczne posiłki 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia - opisać czynniki zdrowego stylu życia - wykazać się znajomością zasad żywienia dietetycznego - objaśnić zasady zdrowego odżywiania - przygotować dietetyczne posiłki
	14) Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego 2) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenić możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym - planować techniki monitorowania działań opiekuńczych - dobierać rodzaj usług do potrzeb podopiecznego - określić kompetencje opiekunki środowiskowej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
	15) Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia rodzaje pomocy społecznej 2) dobiera rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej 3) wnioskuję do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić rodzaje pomocy społecznej - dobierać rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej - wnioskować do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	16) Organizacja różnych formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego 2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej 3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku 4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby spędzania czasu wolnego - sporządzać wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku - rozpoznać potrzeby kulturowe osoby podopiecznej - dobierać zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej
Doskonalenie umiejętności opiekuńczych i pielęgnacyjnych	1) Organizacja stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	1) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	- przygotowywać stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
	2) Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki 2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej 3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej 4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawać możliwości osoby podopiecznej - do sprawowania samo opieki - oceniać ograniczenia osoby podopiecznej - dobierać planowane działania do stanu osoby podopiecznej - podopieczne - dobierać działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej
	3) Organizacja środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej 2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej 3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać potrzeby osoby podopiecznej - rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej - określić udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej - rozpoznać problemy osoby podopiecznej

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
		4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej	
	4) Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie	<ol style="list-style-type: none"> wymienia elementy indywidualnego planu opieki opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy indywidualnego planu opieki opracować indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej opracować indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy
	5) Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych	<ol style="list-style-type: none"> opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną 	<ul style="list-style-type: none"> opisać techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną stosować metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
	6) Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną	<ol style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną dokumentuje prowadzone działania analizuje prowadzoną dokumentację wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną analizować prowadzoną dokumentację wprowadzać zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie
	7) Objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> opisuje zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej interpretuje objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu udziela pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> opisać zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej udzielać pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej interpretować objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	8) Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych wymienić kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych dobierać narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych
	9) Zapobieganie odleżynom i oparzeniom u osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej klasyfikuje stopnie odleżyn dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoodleżynowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej dobierać środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej opisać czynności należące do profilaktyki przeciwoodleżynowej określić zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i oparzeń u osoby podopiecznej klasyfikować stopnie odleżyn

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
Wspieranie samodzielności osoby podopiecznej	1) Metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną 2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną	- opisać techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną - stosować metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną
	2) Organizacja wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym 2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego 3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej 4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej 5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych	- wskazać możliwości wsparcia osoby podopiecznej - ze strony środowiska lokalnego - opisać zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej - ocenić możliwości wsparcia osoby podopiecznej - w środowisku lokalnym - współdziałać z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej - planować techniki monitorowania działań opiekuńczych
	3) Sposoby wsparcia osoby z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych 3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy	- rozróżnić rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych - stosować sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy - opracować wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	4) Sposoby pomocy osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi	<ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej 2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków 3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej - planować rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków - dobierać sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej
	5) Metody pracy i środki do utrzymania mieszkania w czystości	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej 2) dobiera środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej 3) wykonuje czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej - wykonać czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości osobistej - dobierać środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej
	6) Procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych 2) stosuje procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych - stosować procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego
	7) Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym 2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym - dobierać sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	8) Organizacja różnych formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego 2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej 3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku 4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać sposoby spędzania czasu wolnego - rozpoznać potrzeby kulturowe osoby podopiecznej - sporządzać wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku - dobierać zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej
	9) Metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia metody usprawniania osoby podopiecznej 2) ocenia możliwości aktywizacji osoby podopiecznej 3) dobiera formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić metody usprawniania osoby podopiecznej - ocenić możliwości aktywizacji osoby podopiecznej - dobierać formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej
	10) Planowanie metod, formy, techniki i środków terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia metody, techniki i formy terapii zajęciowej 2) identyfikuje potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej 3) stosuje elementy terapii zajęciowej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić metody, techniki i formy terapii zajęciowej - identyfikować potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej - stosować elementy terapii zajęciowej
	11) Przygotowanie podopiecznego oraz jego rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji	<ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji 2) opracowuje zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samopielęgnacji 3) opisuje sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samopielęgnacji 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenić możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji - opracować zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samopielęgnacji - opisać sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samopielęgnacji

Dział programowy	Tematy zajęć	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)	Oczekiwane efekty uczenia się – czynności słuchacza
	12) Zasady bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej	<ol style="list-style-type: none"> wymienia metody aktywizowania osoby podopiecznej wskazuje sposoby aktywizacji osoby podopiecznej rozpoznaje zainteresowania osoby podopiecznej dobiera rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań wskazuje zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić metody aktywizowania osoby podopiecznej wskazać sposoby aktywizacji osoby podopiecznej rozpoznawać zainteresowania osoby podopiecznej dobierać rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań wskazać zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej

Monitorowanie stopnia realizacji celów edukacyjnych słuchacza w trakcie praktyki zawodowej.

Stopień realizacji treści i celów edukacyjnych powinien być monitorowany na bieżąco przez opiekuna słuchacza realizującego praktykę zawodową w miejscu odbywania praktyki oraz poprzez wgląd w dziennik praktyk prowadzony systematycznie przez słuchacza.

Stopień realizacji treści i celów edukacyjnych powinien obejmować również:

- 1) Monitorowanie obecności na zajęciach
- 2) Monitorowanie realizacji programu praktyki
- 3) Weryfikację jakości wykonywanych zadań
- 4) Ocenę postawy i kompetencji interpersonalnych

Słuchacze powinni wykazać się inicjatywą, samodzielnością, odpowiedzialnością i obowiązkowością podczas wykonywania czynności zawodowych

Praktyka zawodowa powinna być prowadzona w grupach liczących nie więcej niż 6-8 osób.

5. Ewaluacja programu kwalifikacyjnego kurs zawodowego

Tabela 15. Ewaluacja programu KKZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy (32 godz.)			
1) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	Uzyskanie minimum 50 % poprawności	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
2) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	Uzyskanie minimum 50 % poprawności	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej (170 godz.)			
1) opisuje funkcje rodziny (ek)	Uzyskanie minimum 50 % poprawności	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
2) posługuje się językiem migowym (ek)	Uzyskanie minimum 50 % poprawności	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych (112 godz.)			
1) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
2) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
3) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
4) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych (128 godz.)			
1) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
2) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
SPO.05.5. Wspieranie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego (128 godz.)			
1) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej (128 godz.)			
1) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ



Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
2) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
3) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego(ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
4) przygotowuje osobę podopieczną oraz jej rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji (ek)	Uzyskanie minimum poprawności 50% przy treściach teoretycznych 75% przy treściach praktycznych	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
SPO.05.7. Język obcy zawodowy (64 godz.)			
1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)	Uzyskanie minimum 50 % poprawności	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyrażnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:	Uzyskanie minimum 50 % poprawności	Przeprowadzenie testów sprawdzających, sprawdzenie ich przez prowadzącego	W czasie realizacji programu nauczania podczas trwania KKZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)			

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) Bass D., Baker R., Pierwsza pomoc i opieka domowa. Poradnik rodzinny, RM, Warszawa 2006.
- 2) Błęszyński J., Nijakowski L.M., Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Impuls, Kraków 2006.
- 3) Ciborowska H., Rudnicka A., Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka, PZWL, Warszawa 2007.
- 4) Drozd A., Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy, wyd. LexisNexis, Warszawa 2006.
- 5) Florek L., Zieliński T., Prawo pracy, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2004.
- 6) Jabłoński L., Wysokińska-Miszcuk J., Podstawy gerontologii i wybrane zagadnienia z geriatry, wyd. Czelej, Lublin 2000.
- 7) Jarosz M., Dzieniszewski J., Żywnienie osób w wieku starszym, PZWL, Warszawa 2008.
- 8) Kierebiński Cz., Żywnienie a zdrowie, PZWL, Warszawa 1990.
- 9) Korczak C., Higiena i ochrona zdrowia, PZWL, Warszawa 1997.
- 10) Mac S., Leowski J., Bezpieczeństwo i higiena pracy w pomocy społecznej, WSiP, Warszawa 1999.
- 11) Mikołajewska E., Osoba ciężko chora lub niepełnosprawna w domu. Poradnik dla opiekunów, pod red. nauk. E. Krajewskiej-Kulak, PZWL, Warszawa 2008.
- 12) Nowak A., Stanek A., Kompetencje personalne i społeczne, Centrum Rozwoju Edukacji Edicon.
- 13) Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, pod red. nauk. E. Szwalkiewicz, D. Talarskiej, K. Wieczorowskiej-Tobis, PZWL, 2009.
- 14) Otwarte drzwi – podręcznik multimedialny do nauki języka migowego, PZG O/Łódź 2003.
- 15) Rychlik A., Pawluczuk J., Czynniki higieniczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze, EDICON, 2017.
- 16) Szczepankowski B., Niesłyszący – głusi – głuchoniemi: wyrównywanie szans, WSiP, Warszawa 1999.
- 17) Szczepankowski B., Koncewicz D., Język migowy w terapii, WSP, Łódź 2008.
- 18) Szrajda M., Świadczenia z pomocy społecznej. Postępowanie administracyjne, INFOR, 2018.
- 19) Świdziński M., Gałkowski T. (red.) Studia nad kompetencją językową i komunikacją niesłyszących, UW, PKA, Warszawa 2003.
- 20) Wachtel P., Komunikacja terapeutyczna, PZWL 2013.

21) Wybrane problemy osób starszych, pod red. nauk. A. Nowickiej, Impuls, 2006.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Pracownia opiekuńczo-higieniczna wyposażona w:

- łóżka szpitalne z pełnym wyposażeniem,
- fantomy osoby dorosłej do nauki czynności higienicznych,
- szafki i stoliki przyłóżkowe z regulowanym blatem,
- materace przeciwodłęzynowe, pościel, bieliznę pościelową i osobistą, parawany,
- pojemnik na brudną bieliznę, pojemniki na odpady,
- urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych,
- wyroby medyczne do pielęgnacji osoby leżącej, środki pielęgnacyjne,
- termometry, aparaty do mierzenia ciśnienia, glukometr,
- apteczkę pierwszej pomocy,
- udogodnienia przeciwodłęzynowe,
- wózek inwalidzki, balkonik,
- fantom BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej i dziecka do prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- maseczki do sztucznej wentylacji jednorazowego użytku,
- maty do ćwiczeń, koce termoizolacyjne,
- kołnierze ortopedyczne, szyny do unieruchamiania złamań, opaski dziane i elastyczne różnej wielkości,
- środki opatrunkowe, środki ochrony osobistej, środki czystości.

Pracownia organizacji czasu wolnego wyposażona w:

- sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, monitor, komputer lub laptop, projektor lub rzutnik pisma,
- sprzęt nagłaśniający, odtwarzacz DVD i zestawy płyt CD, DVD,

- instrumenty muzyczne,
- sprzęt sportowy oraz sprzęt do gier i zabaw ruchowych,
- sprzęt turystyczny,
- sprzęt fotograficzny,
- biblioteczkę,
- gry stolikowe i towarzyskie, służące do rozwijania umiejętności praktycznych związanych z konstruktywnym spędzaniem czasu wolnego, puzzle, łamigłówki, krzyżówki, przybory piśmiennicze,
- sprzęt, materiały i przybory do szycia, haftowania, wyszywania.

Pracownia gospodarstwa domowego i kulinarna wyposażona w:

- zestaw mebli kuchni domowej oraz wyposażenie ułatwiające osobom starszym samodzielne przygotowywanie posiłków,
- plansze ilustrujące skład poszczególnych produktów spożywczych,
- książki kucharskie,
- zastawę stołową,
- sprzęt gospodarstwa domowego.

Pracownia wspomagania komputerowego działania zawodowej wyposażona w stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza), stanowisko komputerowe dla prowadzącego podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, urządzenie wielofunkcyjne, pakiety programów biurowych i graficznych, projektor multimedialny, tablicę interaktywną.

W pracowniach oraz pomieszczeniach praktycznej nauki zawodu powinny znajdować się przepisy BHP dotyczące pracy z urządzeniami oraz instrukcje obsługi i konserwacji tych urządzeń. Niezbędne są również zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla słuchaczy, karty samooceny, karty pracy dla słuchaczy i prezentacje multimedialne związane z treściami kształcenia, czasopisma branżowe, katalogi.

Dodatkowo do dyspozycji wskazane są tematyczne e-booki, animacje 2D/3D, atlasy interaktywne, plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy edukacyjne, symulatory, wirtualne laboratoria, programy ćwiczeniowe do projektowania przez dobieranie umożliwiający realizowanie treści w formie zdalnej dostosowane treściami do poszczególnych przedmiotów teoretycznych i praktycznych.

7. Sposób i forma zaliczenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego

- 1) Podstawą zaliczenia poszczególnych zajęć edukacyjnych teoretycznych (zgodnie z programem kursu) jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego.
- 2) Czas trwania egzaminu teoretycznego powinien być proporcjonalny do ilości godzin przeznaczonych na zajęcia edukacyjne (zgodnie z programem kursu) i wynosić od 45 do 90 min.
- 3) Podstawą zaliczenia zajęć edukacyjnych praktycznych (zgodnie z programem kursu) jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu z zajęć praktycznych.
- 4) Czas trwania egzaminu praktycznego powinien być proporcjonalny do ilości godzin przeznaczonych na zajęcia edukacyjne (zgodnie z programem kursu) i wynosić od 45 do 90 min.
- 5) Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest przedstawienie następujących dokumentów:
 - umowy o praktyczną naukę zawodu,
 - zaświadczenia pracodawcy potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej, zawierające oceną pozytywną.
- 6) Słuchacze, którzy z przyczyn uzasadnionych nie złożą prac kontrolnych i nie przystąpią do egzaminów w wyznaczonym terminie, mogą złożyć obowiązkowe zaliczenia w terminie do dwóch tygodni od zakończenia kursu. Po przekroczeniu tego terminu zostaną skreśleni z listy słuchaczy.
- 7) Z obowiązku odbywania praktycznej nauki zawodu w całości jest przedłożenie przez słuchacza/uczestnika zaświadczenia wydanego przez pracodawcę potwierdzającego realizację efektów kształcenia z programem praktycznej nauki zawodu.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy kończy się zaliczeniem.

- zaliczeniu zajęć edukacyjnych w kształceniu teoretycznym decyduje prowadzący te zajęcia na podstawie zaliczenia testów sprawdzających. Test uznany jest za zaliczony, gdy uzyskano co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia.
- zaliczeniu zajęć edukacyjnych w kształceniu praktycznym decyduje prowadzący te zajęcia na podstawie zaliczenia zadań praktycznych. Zadanie uznane jest za zaliczone, gdy uzyskano co najmniej 75% punktów możliwych do zdobycia.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy uznaje się za zaliczony, jeżeli słuchacz uzyskał zaliczenie z wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych w kształceniu teoretycznym i praktycznym oraz uzyskał zaliczenie praktyki zawodowej przewidzianej w podstawie programowej dla danej kwalifikacji.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy kończy się zaliczeniem w formie walidacji osiągnięć uczestnika kursu, polegającej na ocenie wykonywanych w trakcie nauki projektów i ćwiczeń oraz na podstawie uzyskanych w trakcie kursu ocen z poszczególnych przedmiotów.

Do oceny osiągnięć edukacyjnych słuchaczy proponuje się stosowanie testów wielokrotnego wyboru, zadań z luką, ocenę aktywności słuchacza podczas wykonywania zadań w grupie, ocenę jakości wykonania zadań przez słuchacza. Proponuje się, aby osiągnięcia słuchaczy oceniać w zakresie zaplanowanych, uszczegółowionych celów kształcenia na podstawie:

- obserwacji wykonanych ćwiczeń,
- testu pisemnego.

Umiejętności praktyczne proponuje się sprawdzać na podstawie obserwacji czynności wykonywanych przez słuchacza w trakcie realizacji ćwiczeń. Podczas obserwacji należy zwrócić uwagę na:

- wyszukiwanie i przetwarzanie rzetelnych informacji pozyskanych z różnych źródeł,
- poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń praktycznych,
- umiejętność pracy w zespole.

Ważne kryteria oceny efektów kształcenia to: zaplanowanie wykonania zadania, dobór elementów oraz sporządzona dokumentacja zawodowa. Możliwe są również inne sposoby i formy zaliczenia, takie jak: testy praktyczne, wykonanie projektów, próby pracy, aktywność prowadzącego się na zajęciach, prezentacje na forum grupy z przeprowadzonych prac.

Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego. Osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy otrzymała zaświadczenie o jego ukończeniu może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikację SPO.05. Świadczenie usług opiekuńczych.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu nauczania

Tabela 16. Tabela weryfikacji programu nauczania KKZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 17. Tabela weryfikacji programu KKZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
SPO.05.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy		
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	1) wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Podstawowe wiadomości związane z bezpieczeństwem i higieną pracy
	2) wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie	Podstawowe wiadomości związane z bezpieczeństwem i higieną pracy
	3) rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe	Podstawowe wiadomości związane z bezpieczeństwem i higieną pracy
	4) stosuje zasady segregacji odpadów	Podstawowe wiadomości związane z bezpieczeństwem i higieną pracy
	5) rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania	Podstawowe wiadomości związane z bezpieczeństwem i higieną pracy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	1) wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy
	2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy
3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ew)	1) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy Prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
	2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy Prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
	1) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy Prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ep)	2) rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy	Zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych Skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka
	3) rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy	Zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych Skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	4) określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych	Zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych Skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka
5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	1) określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii	Organizacja stanowiska pracy Organizacja stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
	2) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami	Organizacja stanowiska pracy Organizacja stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
	3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	Organizacja stanowiska pracy Organizacja stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ew)	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej	Organizacja stanowiska pracy Środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych
	2) określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej	Organizacja stanowiska pracy Środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych
7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	Pierwsza pomoc
	2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego	Pierwsza pomoc

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku	Pierwsza pomoc
	4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej	Pierwsza pomoc
	5) powiadamia odpowiednie służby	Plan postępowania ratowniczego
	6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie	Pierwsza pomoc
	7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar	Pierwsza pomoc
	8) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji	Pierwsza pomoc
SPO.05.2. Podstawy pomocy społecznej		
1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	1) rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka	Rola osobowości człowieka w kształtowaniu relacji z otoczeniem
	2) charakteryzuje role społeczne	Rola osobowości człowieka w kształtowaniu relacji z otoczeniem
	3) wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne	Rola osobowości człowieka w kształtowaniu relacji z otoczeniem
2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ew)	1) opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia	Rozwój człowieka w różnych okresach życia
	2) rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych	Rozwój człowieka w różnych okresach życia
3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	1) opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości	Procesy zachodzące w życiu społecznym
	2) opisuje interakcje interpersonalne	Procesy zachodzące w życiu społecznym
	3) opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym	Procesy zachodzące w życiu społecznym

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
4) opisuje funkcje rodziny (ek)	1) wymienia funkcje rodziny	Rodzina i jej wpływ na funkcjonowanie człowieka w różnych okresach rozwojowych
	2) określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka	Rodzina i jej wpływ na funkcjonowanie człowieka w różnych okresach rozwojowych
5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ep)	1) wymienia cele polityki społecznej państwa	Cele i zadania polityki społecznej państwa
	2) opisuje zadania polityki społecznej państwa	Cele i zadania polityki społecznej państwa
	3) wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania	Cele i zadania polityki społecznej państwa
6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	1) opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych	Przyczyny problemów społecznych Problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie
	2) wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości	Przyczyny problemów społecznych Problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie
7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ew)	1) opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy	Wykluczenie społeczne Wykluczenie społeczne jednostki i grupy
	2) określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy	Wykluczenie społeczne Wykluczenie społeczne jednostki i grupy
8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ew)	1) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych	Przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych Przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych
	2) charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej	Przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych Przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych
9) posługuje się językiem migowym (ek)	1) stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji	Problematyka uszkodzeń słuchu. Konsekwencje głuchoty w sferze fizycznej, psychicznej, zawodowej i społecznej. Osoby niesłyszące w odbiorze społecznym. Komunikacja interpersonalna osób niesłyszących

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
		Komunikacja totalna Mowa dźwiękowa, język migowy, język migany, pismo i inne środki porozumiewania się Środki techniczne stosowane w leczeniu, rehabilitacji, kształceniu i zatrudnianiu osób z uszkodzeniami słuchu. Rehabilitacja społeczna
	2) określa potrzeby i problemy osoby podopiecznej przy pomocy języka migowego	Prawidła przekazywania alfabetu palcowego. Ćwiczenia usprawniające palce i nadgarstki. Znaki liter i digrafów Prawidła przekazywania liczebników głównych i ich znaki
	3) doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym	Zasady porozumiewania się systemem językowo – migowym. Poznanie 100 znaków pojęciowych języka migowego połączonych ze słownictwem branżowym opieunki środowiskowej
10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ew)	1) wymienia cele normalizacji krajowej	Normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych
	2) wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy	Normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych
	3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej	Normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych
	4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	Normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
SPO.05.3. Organizowanie prac opiekuńczych		
1) przedstawia potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania (ek)	1) rozróżnia potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania
	2) opisuje potrzeby biopsychospołeczne człowieka	Potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania
	3) dobiera sposoby zaspokajania potrzeb w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	Potrzeby biopsychospołeczne człowieka i sposoby ich zaspokajania
2) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	1) objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka	Budowa organizmu człowieka
	2) omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka	Budowa organizmu człowieka
3) rozpoznaje objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej (ew)	1) wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu patologii	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
	2) określa etiologię i patomechanizm chorób społecznych i cywilizacyjnych	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
	3) opisuje objawy chorobowe, a zwłaszcza objawy chorób narządu ruchu oraz układu krwionośnego, oddechowego, pokarmowego i nerwowego	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
	4) opisuje objawy zaburzeń zdrowia psychicznego	Objawy chorobowe poszczególnych układów i narządów osoby podopiecznej
4) planuje działania opiekuńcze wspólnie z osobą podopieczną (ek)	1) rozpoznaje możliwości osoby podopiecznej do sprawowania samo opieki	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
	2) ocenia ograniczenia osoby podopiecznej	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
	3) dobiera planowane działania do stanu osoby podopiecznej	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną
	4) dobiera działania do indywidualnych potrzeb osoby podopiecznej	Planowanie działań opiekuńczych wspólnie z osobą podopieczną



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
5) rozpoznaje na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej (ew)	1) określa rodzaje dokumentacji, która może służyć do analizy sytuacji zdrowotnej, społecznej i materialnej osoby podopiecznej	Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej
	2) opisuje sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej na podstawie analizy dokumentacji	Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej
	3) wskazuje zależność sytuacji zdrowotnej i społecznej od warunków życia osoby podopiecznej	Rozpoznawanie na podstawie analizy dokumentacji sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej Analiza dokumentacji przedstawiającej sytuację zdrowotną, społeczną i materialną osoby podopiecznej
6) organizuje środowisko życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów (ew)	1) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
	2) rozpoznaje sytuację społeczną, materialną, zdrowotną osoby podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
	3) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
	4) określa udogodnienia ułatwiające codzienne życie osobie podopiecznej	Organizowanie środowiska życia osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów
7) dobiera metody i techniki pracy socjalnej do potrzeb osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia metody pracy socjalnej	Metody i techniki pracy socjalnej
	2) rozróżnia techniki pracy socjalnej	Metody i techniki pracy socjalnej
	3) dobiera narzędzia do realizacji zaplanowanych działań	Metody i techniki pracy socjalnej

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
8) opracowuje indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie (ek)	1) wymienia elementy indywidualnego planu opieki	Indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie
	2) opracowuje indywidualny plan opieki w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	Indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie
	3) opracowuje indywidualny plan opieki z uwzględnieniem technik, metod i narzędzi pracy	Indywidualny plan opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie Zasady opracowywania indywidualnego planu opieki nad osobą podopieczną i pomocy tej osobie
9) dobiera techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych (ew)	1) opisuje techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną	Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych Metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych
	2) stosuje metody pracy opiekuńczej i metody aktywizujące osobę podopieczną	Techniki, metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych Metody i narzędzia pracy z osobą podopieczną do realizacji działań opiekuńczych
10) organizuje wsparcie na rzecz osoby podopiecznej i współpracuje z jej środowiskiem (ew)	1) ocenia możliwości wsparcia osoby podopiecznej w środowisku lokalnym	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	2) wskazuje możliwości wsparcia osoby podopiecznej ze strony środowiska lokalnego	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	3) współdziała z innymi osobami, organizacjami i instytucjami, realizując wsparcie na rzecz osoby podopiecznej	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
	4) opisuje zasady współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi na rzecz osoby podopiecznej	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	5) planuje techniki monitorowania działań opiekuńczych	Organizowanie wsparcia na rzecz osoby podopiecznej i współpraca z jej środowiskiem
11) prowadzi dokumentację pracy z osobą podopieczną (ek)	1) wymienia rodzaje dokumentów obowiązujących w pracy z osobą podopieczną	Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną
	2) wprowadza zmiany w prowadzonej dokumentacji po przeprowadzonej analizie	Prowadzenie dokumentacji pracy z osobą podopieczną
SPO.05.4. Wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych		
1) świadczy usługi opiekuńcze zgodnie z procedurami i standardami opieki (ew)	1) wymienia czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej	Usługi opiekuńcze zgodne z procedurami i standardami opieki
	2) wykonuje czynności opiekuńcze i pielęgnacyjne zgodnie z procedurami i standardami opieki	Usługi opiekuńcze zgodne z procedurami i standardami opieki
2) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych zagrażających zdrowiu lub życiu osoby podopiecznej (ek)	1) opisuje zaburzenia psychosomatyczne układów i narządów osoby podopiecznej	Zaburzenia psychosomatyczne zagrażające zdrowiu lub życiu
	2) interpretuje objawy zaburzeń u osoby podopiecznej zagrażające zdrowiu lub życiu	Zaburzenia psychosomatyczne zagrażające zdrowiu lub życiu
	3) udziela pomocy w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia osoby podopiecznej	Zaburzenia psychosomatyczne zagrażające zdrowiu lub życiu
3) wykonuje zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej (ek)	1) wymienia środki i materiały do wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych	Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej
	2) dobiera narzędzia do wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych	Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej
	3) wymienia kolejność czynności podejmowanych podczas zabiegów higienicznych	Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej
4) opiekuje się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej (ew)	1) opisuje etapy choroby przewlekłej	Opiekowanie się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej
	2) opisuje zmiany zachodzące w rodzinie powstałe na skutek choroby przewlekłej osoby podopiecznej	Opiekowanie się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej
	3) rozpoznaje potrzeby osoby podopiecznej w różnych fazach choroby przewlekłej	Opiekowanie się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
5) zapobiega odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej (ew)	4) opisuje zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej	Opiekowanie się osobą podopieczną w różnych fazach choroby przewlekłej
	1) wymienia czynniki sprzyjające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej	Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej
	2) określa zagrożenia wynikające z powstania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej	Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej
	3) klasyfikuje stopnie odleżyn	Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej
	4) dobiera środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej	Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej
6) wykonuje zlecone przez lekarza zabiegi przeciwzapalne u osoby podopiecznej (ew)	5) opisuje czynności należące do profilaktyki przeciwoleżynowej	Zapobieganie odleżynom i odparzeniom u osoby podopiecznej
	1) opisuje przyczyny i objawy procesu zapalnego	Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej
	2) rozróżnia rodzaje zabiegów przeciwzapalnych	Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej
	3) opisuje rodzaje okładów i kompresów	Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej
	4) rozróżnia techniki wykonywania okładów i kompresów	Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej
7) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	5) stosuje algorytmy czynności w wykonywaniu zabiegów przeciwzapalnych	Wykonywanie zleconych przez lekarza zabiegów przeciwzapalnych u osoby podopiecznej
	1) sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności	Pomoc osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza Sposoby pomocy podopiecznym w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza
	2) rozróżnia drogi podawania leków	Pomoc osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza Sposoby pomocy podopiecznym w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych	Pomoc osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza Sposoby pomocy podopiecznym w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza
8) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	4) wymienia instytucje opieki zdrowotnej	Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej
	5) rozróżnia rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej	Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej
	6) planuje pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej	Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej
9) pomaga osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ew)	1) rozróżnia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych	Pomoc osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych Sposoby wsparcia osoby z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych
	2) opracowuje wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych	Pomoc osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych Sposoby wsparcia osoby z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych
	3) stosuje sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy	Pomoc osobie z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych Sposoby wsparcia osoby z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
SPO.05.5. Wsparcie osoby podopiecznej w czynnościach dnia codziennego		
1) pomaga osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi (ek)	1) przedstawia zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej	Pomoc osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi Sposoby pomocy osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi
	2) planuje rodzaje czynności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, np. zakupy, pranie, pomoc w przygotowywaniu posiłków	Pomoc osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi Sposoby pomocy osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi
	3) dobiera sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej	Pomoc osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi Sposoby pomocy osobie podopiecznej w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu finansami osobistymi
2) dobiera metody i środki do utrzymania mieszkania w czystości (ew)	1) wymienia środki stosowane do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej	Metody pracy i środki do utrzymania mieszkania w czystości
	2) dobiera środki i narzędzia do utrzymania w czystości mieszkania osoby podopiecznej	Metody pracy i środki do utrzymania mieszkania w czystości
	3) wykonuje czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia	Metody pracy i środki do utrzymania mieszkania w czystości
3) przestrzega zasad zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzi profilaktykę i promocję zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia (ew)	1) wyjaśnia pojęcie profilaktyki i promocji zdrowia	Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia
	2) opisuje czynniki zdrowego stylu życia	Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	3) objaśnia zasady zdrowego odżywiania	Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia
	4) wykazuje się znajomością zasad żywienia dietetycznego	Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia
	5) przygotowuje dietetyczne posiłki	Zasady zdrowego stylu życia osoby podopiecznej oraz prowadzenie profilaktyki i promocji zdrowia z zakresu zdrowego stylu życia
4) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej (ew)	1) wymienia rodzaje pomocy społecznej	Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej
	2) dobiera rodzaj pomocy w zależności od sytuacji osoby podopiecznej	Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej
	3) wnioskuję do instytucji społecznej o pomoc dla osoby podopiecznej	Pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej
5) stosuje procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych (ep)	1) wymienia procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności higienicznych	Procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych
	2) stosuje procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego	Procedury sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania czynności opiekuńczych
SPO.05.6. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej		
1) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych (ew)	1) rozróżnia występujące problemy społeczne	Przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych
	2) wymienia przyczyny występowania problemów społecznych	Przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych
	3) wymienia metody rozwiązywania problemów społecznych	Przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych
	4) opisuje metody rozwiązywania problemów społecznych	Przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
2) pomaga osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych (ek)	1) diagnozuje problemy społeczne i osobiste osoby podopiecznej	Rozwiązywanie problemów społecznych i osobistych
	2) opisuje działania opieunki środowiskowej pomagające osobie podopiecznej w rozwiązywaniu problemów	Rozwiązywanie problemów społecznych i osobistych
	3) opisuje sposoby zapobiegania wykluczeniu społecznemu osoby podopiecznej	Rozwiązywanie problemów społecznych i osobistych
3) określa metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym (ew)	1) opisuje sposoby integracji ze środowiskiem lokalnym	Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym
	2) dobiera sposoby integracji do możliwości osoby podopiecznej	Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym
4) podtrzymuje relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej (ek)	1) określa relacje sąsiedzkie	Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym Relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej
	2) rozpoznaje możliwości utrzymania kontaktów społecznych osoby podopiecznej	Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym Relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej
	3) opisuje zasoby najbliższego otoczenia osoby podopiecznej	Metody integracji osoby podopiecznej ze środowiskiem lokalnym Relacje międzyludzkie w najbliższym otoczeniu osoby podopiecznej
5) określa formy i metody organizowania czasu wolnego (ep)	1) wymienia formy organizowania czasu wolnego	Formy i metody organizowania czasu wolnego
	2) różnicuje sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną	Formy i metody organizowania czasu wolnego
	3) rozpoznaje zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego	Formy i metody organizowania czasu wolnego

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
6) organizuje różne formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego(ek)	1) opisuje sposoby spędzania czasu wolnego	Organizacja różnych formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego
	2) rozpoznaje potrzeby kulturowe osoby podopiecznej	Organizacja różnych formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego
	3) sporządza wykaz możliwości spędzenia czasu wolnego w lokalnym środowisku	Organizacja różnych formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego
	4) dobiera zajęcia do możliwości psychofizycznych osoby podopiecznej	Organizacja różnych formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego
7) analizuje metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności (ew)	1) rozróżnia metody usprawniania osoby podopiecznej	Metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności
	2) ocenia możliwości aktywizacji osoby podopiecznej	Metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności
	3) dobiera formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej	Metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności
8) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej (ew)	1) rozróżnia metody, techniki i formy terapii zajęciowej	Planowanie metod, formy, techniki i środków terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej
	2) identyfikuje potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej	Planowanie metod, formy, techniki i środków terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej
	3) stosuje elementy terapii zajęciowej	Planowanie metod, formy, techniki i środków terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
9) przygotowuje osobę podopieczną oraz jej rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji (ek)	1) ocenia możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji	Przygotowanie podopiecznego oraz jego rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji
	2) opracowuje zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania osoby podopiecznej i pomocy jej w samoopiece i samo pielęgnacji	Przygotowanie podopiecznego oraz jego rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji
	3) opisuje sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samo pielęgnacji	Przygotowanie podopiecznego oraz jego rodzinę do samoopieki i samo pielęgnacji
10) pomaga osobie podopiecznej w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ep)	1) wymienia pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności	Sposoby wsparcia podopiecznych w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności
	2) opisuje zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności	Sposoby wsparcia podopiecznych w korzystaniu z pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności
11) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej (ew)	1) wymienia metody aktywizowania osoby podopiecznej	Zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej
	2) wskazuje sposoby aktywizacji osoby podopiecznej	Zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej
	3) rozpoznaje zainteresowania osoby podopiecznej	Zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej
	4) dobiera rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań	Zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej
	5) wskazuje zasady bezpieczeństwa, które należy uwzględnić, realizując proces aktywizacji osoby podopiecznej	Zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
SPO.05.7. Język obcy zawodowy		
1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)	1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta	Obsługa klienta w języku obcym
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi,	1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu	Komunikacja za pomocą słowa pisanego Poszukiwanie pracy
	2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje	Komunikacja za pomocą słowa pisanego
	3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	Komunikacja za pomocą słowa pisanego
	4) układa informacje w określonym porządku	Komunikacja werbalna w zespole Poszukiwanie pracy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)		
3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ew)	1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi	Słownictwo w branży społecznej Pozyskiwanie informacji ze źródeł obcojęzycznych
	2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)	Rozmowa z pracodawcą i klientem
	3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko	Rozmowa z pracodawcą i klientem
	4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterach	Komunikacja za pomocą słowa pisanego Komunikacja za pomocą słowa pisanego
	5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji	Komunikacja werbalna w zespole
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę	Rozmowa z pracodawcą i klientem Poszukiwanie pracy
	2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia	Rozmowa z pracodawcą i klientem
	3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób	Rozmowa z pracodawcą i klientem Komunikacja werbalna w zespole
	4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi	Obsługa klienta w języku obcym Poszukiwanie pracy
	5) pyta o upodobania i intencje innych osób	Komunikacja werbalna w zespole Rozmowa z pracodawcą i klientem
	6) proponuje, zachęca	Komunikacja werbalna w zespole Rozmowa z pracodawcą i klientem
	7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe	Komunikacja werbalna w zespole



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji	Rozmowa z pracodawcą i klientem Komunikacja werbalna w zespole
5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)	Rozmowa z pracodawcą i klientem
	2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym	Rozmowa z pracodawcą i klientem
	3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym	Rozmowa z pracodawcą i klientem
	4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację	Rozmowa z pracodawcą i klientem
6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne (ep)	1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, 7) zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje	Pozyskiwanie informacji ze źródeł obcojęzycznych



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
	8) opis, środki niewerbalne	